

KULTUREN

Södra stambanan delen Flackarp - Arlöv

Uppåkra socken

Burlöv och Staffanstorps kommuner, Skåne
Arkeologisk utredning och förundersökning

2016

KULTURMILJÖRAPPORT 2018:17

IVAN BALIC

KULTURHISTORISKA FÖRENINGEN FÖR SÖDRA SVERIGE

Innehåll

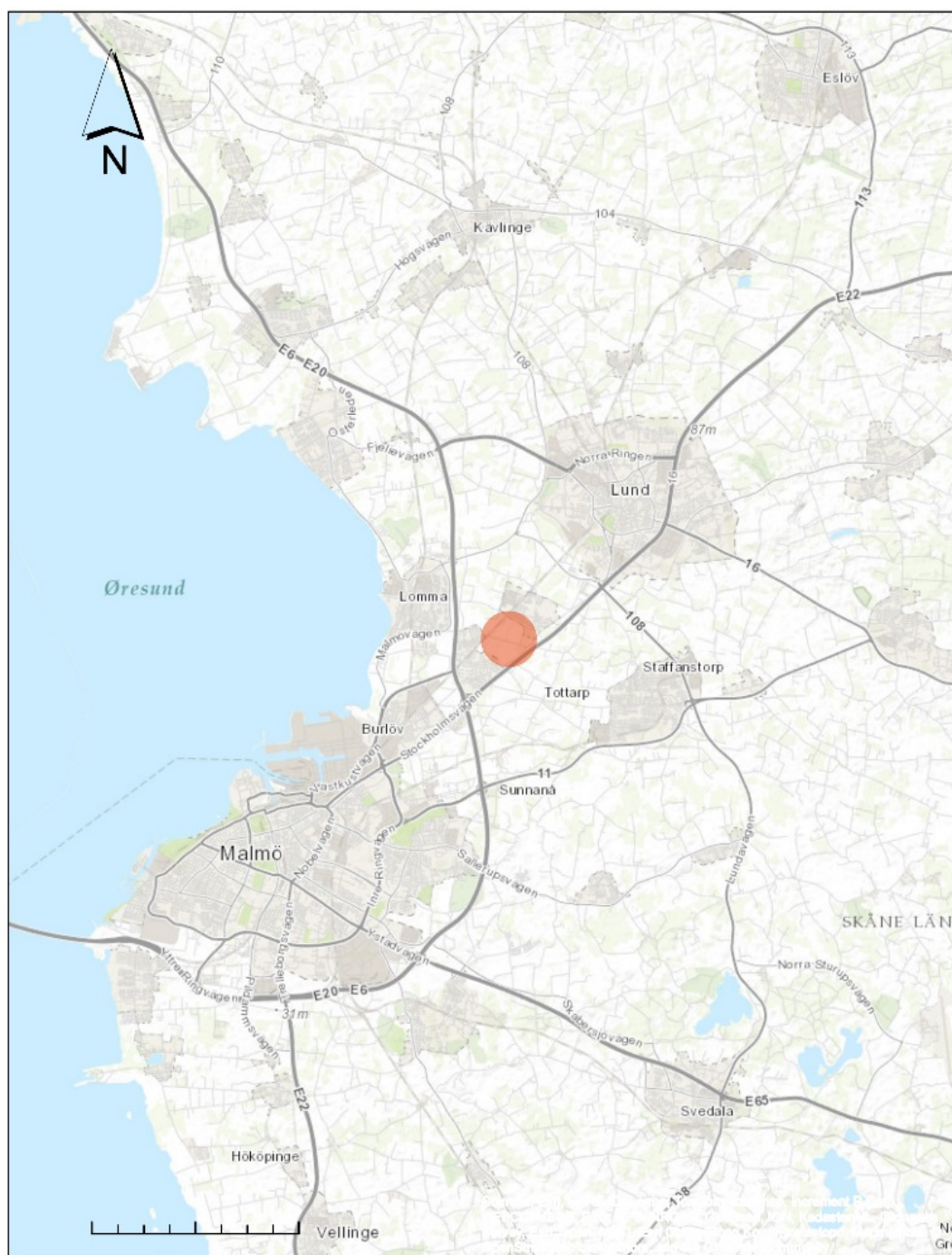
Sammanfattning	4
Bakgrund	5
Exploateringssituation	6
Det uppdragsarkeologiska systemet. En kort presentation av arkeologiska undersökningstyper.	7
Arkeologisk utredning (särskild utredning)	7
Arkeologisk förundersökning.....	7
Särskild undersökning	8
Fornlämningssituationen och tidigare undersökningar.....	8
Aktuellt forskningsläge	10
Metod och genomförande	11
Undantagna områden.....	12
Område 7a utredning steg 2	14
<i>Förutsättningar, arbetsgång och resultat.....</i>	<i>14</i>
Område 7b utredning steg 2.....	14
<i>Förutsättningar, arbetsgång och resultat.....</i>	<i>14</i>
Område G utredning och utökad förundersökning	14
<i>Förutsättningar och arbetsgång.....</i>	<i>14</i>
<i>Resultat.....</i>	<i>15</i>
<i>Stolpkonstruktion av resta stolpar i rännor</i>	<i>16</i>
<i>Byggnad med bärande stolpar.....</i>	<i>17</i>
<i>Förvaringsgrop</i>	<i>18</i>
<i>Möjligt grophus</i>	<i>18</i>
<i>Möjliga stenkonstruktioner.....</i>	<i>18</i>
<i>Övriga lämningar:.....</i>	<i>18</i>
<i>Platsen i ett sammanhang och vetenskaplig potential.....</i>	<i>18</i>
Område F förundersökning	19
<i>Förutsättningar</i>	<i>19</i>
<i>Arbetsgång och resultat.....</i>	<i>19</i>
<i>Fornlämningens bevarandestatus.....</i>	<i>20</i>
<i>Vetenskaplig potential.....</i>	<i>21</i>

Område C förundersökning.....	21
Förutsättningar.....	21
Uppåkra 47 arbetsgång och resultat.....	22
Fornlämningens bevarandestatus.....	23
Vetenskaplig potential.....	23
Uppåkra 48 arbetsgång och resultat.....	24
Uppåkra 45 förundersökning arbetsgång och resultat	25
Område 10 utredning och utökad förundersökning.....	26
Förutsättningar och arbetsgång.....	26
Resultat.....	26
Platsen i ett sammanhang	28
Vetenskaplig potential.....	29
Administrativa och tekniska uppgifter	31
Referenser	32
Bilagor	33
1. Ordlista facktermer.....	34
2. Planritningar delområden.....	42
Schaktens läge område 7a	42
Schaktens läge område 7b	43
Schaktens läge område G	44
Planritning över område G förundersökning.....	45
Planritning över område F.....	46
Schaktens läge område C.....	47
Planritning område C Uppåkra 47.....	48
Planritning område C Uppåkra 48.....	49
Planritning område C Uppåkra 45.....	50
Planritning område 10 översikt (delområde 1-4).....	51
Planritning område 10 norra delen (delområde 1-2).....	52
Planritning område 10 norra delen (delområde 3-4).....	53
3. Fyndregister.....	54
Fynd område G/LUHM 32702:1-20.....	54
Fynd område F/ LUHM 32703:1-8.....	54
Fynd område C/ LUHM 32705:1-33	55
4. Kontextregister.....	56
Område 7a.....	56
Område 7b	56
Område 10.....	56
Område C Uppåkra 45	59
Område C Uppåkra 47	60

Område C Uppåkra 48	62
Område F.....	63
Område G.....	63

Sammanfattning

- Trafikverket avser att bygga ut södra stambanan till fyra spår på sträckan Arlöv – Flackarp. Utbyggnaden omfattar en utökning av spårområdet samt arbetsytor, uppställningsplatser, transportleder med mera. Ombyggnaderna omfattar även en omläggning av en gasledning med tillhörande arbetsområden och transportleder. Kulturen i Lund har på uppdrag av Länsstyrelsen i Skåne genomfört arkeologiska utredningar steg 2 enligt Länsstyrelsen beslut (Lst. dnr: 431-28843-15, Kulturens projektnummer 61000-440). Syftet är att fastställa om fornlämningar eller deras fornlämningsområde berörs av den planerade utbyggnaden. Den arkeologiska förundersökningen har haft som målsättning att om möjligt göra området tillgängligt för Trafikverkets utbyggnad av spårområdet mellan Åkarp och Hjärup. Resultaten ska utgöra underlag för Länsstyrelsens fortsatta beslutsprocess, men också för Trafikverkets projektplanering.
- Efter de utförda arkeologiska utredningarna steg 2 förordades inga vidare åtgärder inom område 7a och 7b, medan för delar av område G och 10 gjordes bedömningen att en tillfredställande undersökning och dokumentation skulle kunna genomföras inom ramen för en utökad förundersökning. De utökade förundersökningarna gjordes i direkt anslutning till utredningarna i syfte att snarast göra områdena tillgängliga. Vid den ena undersökningen dokumenterades vad som tolkats som en tidigneolitisk plats vars främsta drag var flera rännor i vilka stolpar varit resta. Om de ska betraktas som ingående delar i en större oval konstruktion eller som enskilda objekt kunde inte klarläggas. Vid den andra utökade förundersökningen dokumenterades boplatslämningar från främst äldre bronsålder. Undersökningsområdet utgjorde ett tvärsnitt genom boplatsten med odlad mark i den norra delen, bebyggelselämningar i den norra och mellersta delen samt ett område där matberedning förekommit.
- Efter förundersökningarna förordades vidare åtgärder i form av slutundersökningar inom både undersökningsområde C och F, samt en utökning av område F. Vid förundersökningarna undersöktes och dokumenterades en boplat med bland annat bebyggelselämningar från äldre järnålder och rännor från tidigneolitikum, samt delar av ett gravfält från 100 - 200-talet.

Figur 1. Området för de arkeologiska utredningarna steg 2 samt förundersökningar inför utbyggnaden av södra stambanan, sträckan Arlöv -Flackarp markerat på en karta över sydvästra Skåne.

Bakgrund

Trafikverket avser att bygga ut södra stambanan till fyra spår på sträckan Arlöv – Flackarp. Utbyggnaden omfattar en utökning av spårområdet samt arbetsytor, uppställningsplatser, transportleder med mera. Ombyggnaderna omfattar även en omläggning av en gasledning med tillhörande arbetsområden och transportleder. Kulturen i Lund har på uppdrag av Länsstyrelsen i Skåne genomfört arkeologiska utredningar steg 2 enligt

Figur 2: Arkeologi i fullåkersbygd en morgon i februari.

Länsstyrelsens beslut (Lst. dnr: 431-28843-15, Kulturens projektnummer 61000-440). Syftet är att fastställa om fornlämningar eller deras fornlämningsområde berörs av den planerade utbyggnaden. Den arkeologiska förundersökningen har haft målsättning att om möjligt göra området tillgängligt för Trafikverkets utbyggnad av spårområdet mellan Åkarp och Hjärup. Resultaten ska utgöra underlag för Länsstyrelsens fortsatta beslutsprocess, men också för Trafikverkets projektplanering.

Undersökningsområden inom delsträckan Arlöv - Flackarp skiljer sig inte bara åt i frågan om typen av arkeologiska insatser utan berör även olika byggprojekt som aktualiserats av den planerade utbyggnaden av Södra Stambanan. Utifrån dessa förutsättningar och resultaten från den arkeologiska utredningen steg 1, delades området in i 7 delområden.

Exploateringssituation

Undersökningsområdet utgörs av storskaligt odlad åkermark mellan Arlöv och Hjärup med likartad karaktär. Dock innebär närheten till järnvägen speciella förutsättningar. Projektet omfattar breddning av spårområde, transportleder, upplagsplatser och arbetsytor.

Det uppdragsarkeologiska systemet. En kort presentation av arkeologiska undersökningstyper.

Uppdragsarkeologi är de arkeologiska undersökningar som görs som villkor för att tillstånd ska ges till ingrepp i fornlämning och regleras i kulturmiljölagens 2 kap. 10 – 13 §§. Detaljerade regler för hur paragraferna ska tillämpas finns i *Riksantikvarieämbetets föreskrifter och allmänna råd (KRFS 2007:2)*. För närmare beskrivningar hänvisas läsaren till dessa.

Fornlämningar är spåren efter människor från äldre tider och skyddas av kulturmiljölagen (1988:950) och det är förbjudet att förändra, ta bort, skada eller täcka över fornlämningar. Undantag kan göras vid en exploatering om påverkan står i proportion till samhällsnytta. Det är därför viktigt att det finns fullgoda underlag för att kunna fatta beslut i sådana ärenden. Denna process är uppdelad i tre steg och i vissa fall kan alla stegen bli nödvändiga för att tillgodose syftet med kulturmiljölagen. Nedan följer en kort genomgång av de olika stegen.

Arkeologisk utredning (särskild utredning)

Arkeologisk utredning kan göras om ett planerat projekt omfattar ett större markområde och om det finns risk för att okända fornlämningar berörs. Det är Länsstyrelsen som beslutar om en arkeologisk utredning ska utföras. Vid större projekt sker ofta utredningen i två steg. Det första omfattar kart- och arkivstudier och en utvärdering av eventuella tidigare arkeologiska insatser. Vidare görs en bedömning av kända fornlämningar och kulturlandskap inom aktuellt område samt en fältinventering med bedömningar av eventuell förekomst av okända fornlämningar. Dessa insatser betecknas som Arkeologisk utredning steg 1.

För att säkerställa bedömningar kan Länsstyrelsen även besluta om maskingrävda sökschakt. Dessa insatser betecknas som Arkeologisk utredning steg 2.

Resultaten avrapporteras till Länsstyrelsen och exploatören. (KRFS 2007:2 s 26f).

Arkeologisk förundersökning

Om det planerade projektet berör kända fornlämningar ska ansökas om tillstånd enligt 2 kap. i kulturmiljölagen göras. Länsstyrelsen kan då fatta beslut om en arkeologisk förundersökning. Syftet är att avgränsa fornlämningen och bedöma hur mycket kunskap som kan utvinnas. Målsättningen är att dock alltid att en exploatering ska kunna utföras så att fornlämningar inte skadas. När fornlämningens kunskapspotential har fastställts kan Länsstyrelsen avgöra om ingreppet kan tillåtas samt bestämma omfattning och inriktning på en eventuellt arkeologisk undersökning.

Om kunskapsläget kring en fornlämning är begränsat, kan Länsstyrelsen besluta om en förundersökning för att få underlag för en prövning av tillstånd till ingrepp. Omfattningen ska då vara begränsad. Denna typ av förundersökning benämns som *översiktlig*

förundersökning. I princip är syftet likartat som vid arkeologisk utredning steg 2. Resultaten avrapporteras till Länsstyrelsen och exploatören (KRFS 2007:2 s 32ff).

Man kan förundersöka med olika mål och syfte; till exempel avgränsande, översiktliga, fördjupande, m fl. Men beslutet är alltid enligt samma paragrafer i KML, i 13 § regleras att vi kan ställa krav på FU och här regleras även tilldelningen till er undersökare medan kostnaden regleras i 14 §.

Särskild undersökning

Om ett planerat arbetsföretag inte kan undvika påverkan på fornlämningar kan en arkeologisk undersökning bli aktuell. Beroende på hur den berörda fornlämningen förväntas tillföra ny arkeologisk kunskap, kan Länsstyrelsen ställa villkor om att en arkeologisk undersökning ska genomföras på hela eller delar av fornlämningen. Syftet med en särskild undersökning är att dokumentera den fornlämning som tas bort och innebär en slutgiltig borttagning av hela eller delar av fornlämningen.

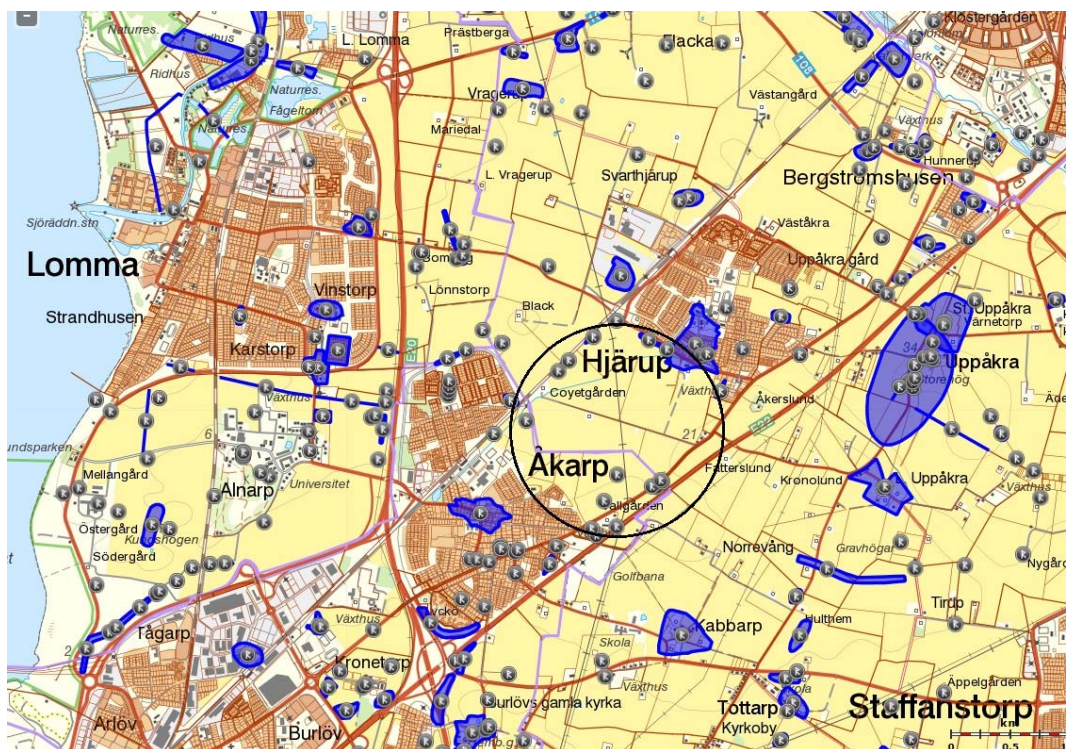
Efter att undersökningen har avslutats meddelar Länsstyrelsen exploatören att fornlämningen är borttagen och först då kan det planerade arbetet påbörjas.

Resultaten avrapporteras till Länsstyrelsen och exploatören, men Länsstyrelsen kan även ställa krav på att resultatet från undersökningen ska förmedlas till allmänhet och forskare KRFS 2007:2 s 37ff).

För övriga arkeologiska facktermer hänvisas till Bilaga 1

Fornlämningssituationen och tidigare undersökningar

Området ligger några kilometer söder om Lund och ca 4,5 km från kusten. Omlandet är en del av Lundaslätten, ett flackt fullåkerslandskap som idag präglas av jordbruksmark, tätortsbebyggelse och infrastrukturanläggningar. Generellt är topografin inom området flackt med små höjdskillnader och jordarten utgörs huvudsakligen av moränlera. Mycket av landskapet är anpassat för ett storskaligt jordbruk med omfattande utdikning av våtmarker samt tidigare vattendrag lagda i kulvertar under mark. Området är relativt stort och omfattar en flack höjd mellan Åkarp och Hjärup som sluttar svagt mot sydöst, ned mot ett tidigare våtmarksområde.

Figur 3. Figur över registrerade fornlämningar kring undersökningsområdet mellan Årarp och Hjärup. Kartmaterial från fmis.

Med undantag av de undersökningar som genomförts inför utbyggnaden av södra stambanan har få mera omfattande arkeologiska insatser gjorts inom detta område. I ett något större geografiskt perspektiv har en rik fornlämningsmiljö från sten-, brons- och järnålder konstaterats, med flera olika kända fornlämningar av varierande karaktär bland annat gravar och boplatser. Särskilt bör nämnas den stora järnåldersboplatsen i Uppåkra som varit en central plats i området under mycket lång tid.

Inom det nu aktuella områdets omedelbara närhet har huvudsakligen utredningar och förundersökningar genomförts, de flesta inför utbyggnaden av södra stambanan. Endast några undersökningar har tidigare genomförts. En föregående arkeologisk utredning steg 1 visade att en boplat, Uppåkra 46, är belägen strax norr om delområde F. Den föreslagna åtgärden efter utredningen var att platsen ska slutundersökas (Wallin 2012). År 1986 provundersöktes fornlämning Burlöv 91:1 som låg strax sydväst om undersökningsområde 7b. Det konstaterades då att det rörde sig om en boplat som daterades till bronsålder. Fornlämningen är idag registrerad som borttagen. Nordväst om undersökningsområdet, kring Hjärup har flera arkeologiska undersökningar genomförts under senare år, bland annat vid Hjärup 29:1, 30:1, 30:2, 37, 44 Uppåkra 36 (Aspeborg 2009, Becker 2005 s, Lagergren 2005). Dessa berörde främst boplatser från järn- och bronsåldern men också gravar (Arcini 2013 s 46).

Aktuellt forskningsläge

Här följer en kort presentation av några just nu aktuella forskningsområden som är knutna till de platser som finns inom utredningens närområde. Syftet är att underlätta förståelsen av resultaten och den vetenskapliga potentialen för de olika platserna.

Sedan 1980-talet har tillämpning av stora ytväbningar möjliggjort att på ett helt nytt sätt än tidigare studera byggnader, av vilket spår ofta endast finns kvar i form av återfyllda stolphål som avtecknar sig mot undergrunden (Carlie 1994 s 15). Ett stort steg framåt har således tagits under de senaste tre decennierna i kunskapen om förhistoriska byggnaders utseende och typologiska utveckling (se exempelvis Björhem & Säfvestad 1993; Björhem & Magnusson Staaf 2006; Tesch 1993). Denna utveckling har inneburit att forskningen kring järnåldern i södra Skandinavien präglats av en stark bebyggelsearkeologisk tradition. Utifrån en inriktning med fokus på byggnader har frågor som behandlat större fysiska rum, det vill säga gårdar och bybildningar kopplats. Bebyggelsen har vidare studerats i ett landskapsperspektiv och hur den kan förstås ur ett större samhällsorganisatoriskt perspektiv (Björhem & Magnusson Staaf 2006).

Vad det gäller samhällets organisation har det för förhållandena under järnåldern i konkreta termer handlat om att studera maktförhållanden i samhället och i landskapet. Utgångspunkten för denna forskningsinriktning har i hög grad varit bebyggelsens karaktär, exempelvis förekomsten av mycket stora långhus, eller fynd av exklusiva produkter och ädelmetaller. Studier kring det närbelägna Uppåkra, som varit i fokus för omfattande undersökningar och forskning sedan början av 1990-talet, har varit tongivande i denna utveckling och anses vara en mycket betydande centralplats från romersk järnålder till slutet av vikingatiden (Larsson & Söderberg 2012 s 12). Begreppet centralplats kan i vid mening förstås som en plats av större betydelse än sitt omland, i något eller i flera avseenden, exempelvis ekonomiskt, religiöst eller politiskt. Under senare år har det förts en forskningsdiskussion som utvecklat och problematiserat de teoretiska perspektiven kring begreppen centralplats och centralitet (Anglert 2006 s 239ff).

De senaste årens forskning har även berört förändringar i bebyggelsemönster och näringar samt deras bakomliggande orsaker (Carlie red. 2005; Björhem & Magnusson Staaf 2006; Friman 2008; Högberg, Nilsson & Skoglund [red.] 2009). Likaså har gravar och gravskick behandlats och resulterat i flera övergripande verk kring gravar, gravskick och elitmiljöer (Nicklasson 1997; Björk 2005; Helgesson 2002). I det vetenskapliga programmet för Uppåkra utgör gravar en central fråga och ett av delmålen för framtida undersökningar (Larsson & Söderberg 2012 s 38).

Kunskapen om de agrara näringar vilka var den ekonomiska basen för järnålderssamhället är, relativt sett, avsevärt svagare än den om byggnader och bebyggelseutvecklingen. I det skånska fullåkerslandskapet finns nästan enbart lämningar bevarade i morännivå. Fossil åkermark eller fossila åkerlämningar från järnåldern finns endast bevarade undantagsvis. Under senare år har dock denna kunskapslucka börjat uppmärksammas och fyllas med hjälp av arkeobotaniska analyser. En nyligen publicerad avhandling av Mikael Larsson (2015) behandlar produktion och möjlig import av agrara produkter till Uppåkra. Studien gör

också några få nedslag på andra platser i Uppåkras närområde. Exemplet visar hur arkeobotaniska analyser prövas för att ge en direkt insyn i produktionens inriktning, men också en indirekt vägledning om det äldre kulturlandskapets karaktär.

Figur 4. Utdrag ur Skånska rekognoseringskartan som visar hur området såg ut under början av 1800-talet. Det aktuella området markerat med en stjärna.

Metod och genomförande

Den föregående utredningen steg 2 hade omfattat 8 olika områden benämnda A – H, varav fortsatta åtgärder förordades inom område C, F och G utifrån de aktuella förutsättningarna. Dessa tillsammans med ytterligare tre tillkomna platser utgör undersökningsområdena för den nu utförda undersökningen. De benämns C, F, G, 7a, 7b och 10. Inom områdena C och F gjordes förundersökningar, medan i de resterande G, 7a, 7b och 10 gjordes utredningar steg 2. Målsättningen, enligt förfrågningsunderlaget från Länsstyrelsen, var att samtliga ytor skulle vara helt tillgängliga för exploatering, då undersökningarna avslutats. Det innebar att flera antikvariska steg genomfördes direkt i fält, utan sedvanlig bearbetning av dokumentations- och fyndmaterial eller att en rapport gjordes. För att kunna nå målsättningen under dessa omständigheter krävdes en flexibel metodik och nära samverkan med Länsstyrelsen samt beställarens representant. Det praktiska förfarandet var att först genomföra den planerade insatsen, det vill säga arkeologisk utredning steg 2 eller arkeologisk förundersökning. Därefter enligt följande:

Arkeologisk utredning steg 2:

- Inleddes med sökschakt för att konstatera om fornlämningar fanns inom det aktuella området.
- Om fornlämningar konstaterades vidgades sökschakten i ett försök att få en uppfattning om utbredning och karaktär. Därefter kontaktades ansvarig

handläggare på Länsstyrelsen för samråd och Trafikverkets representant informerades.

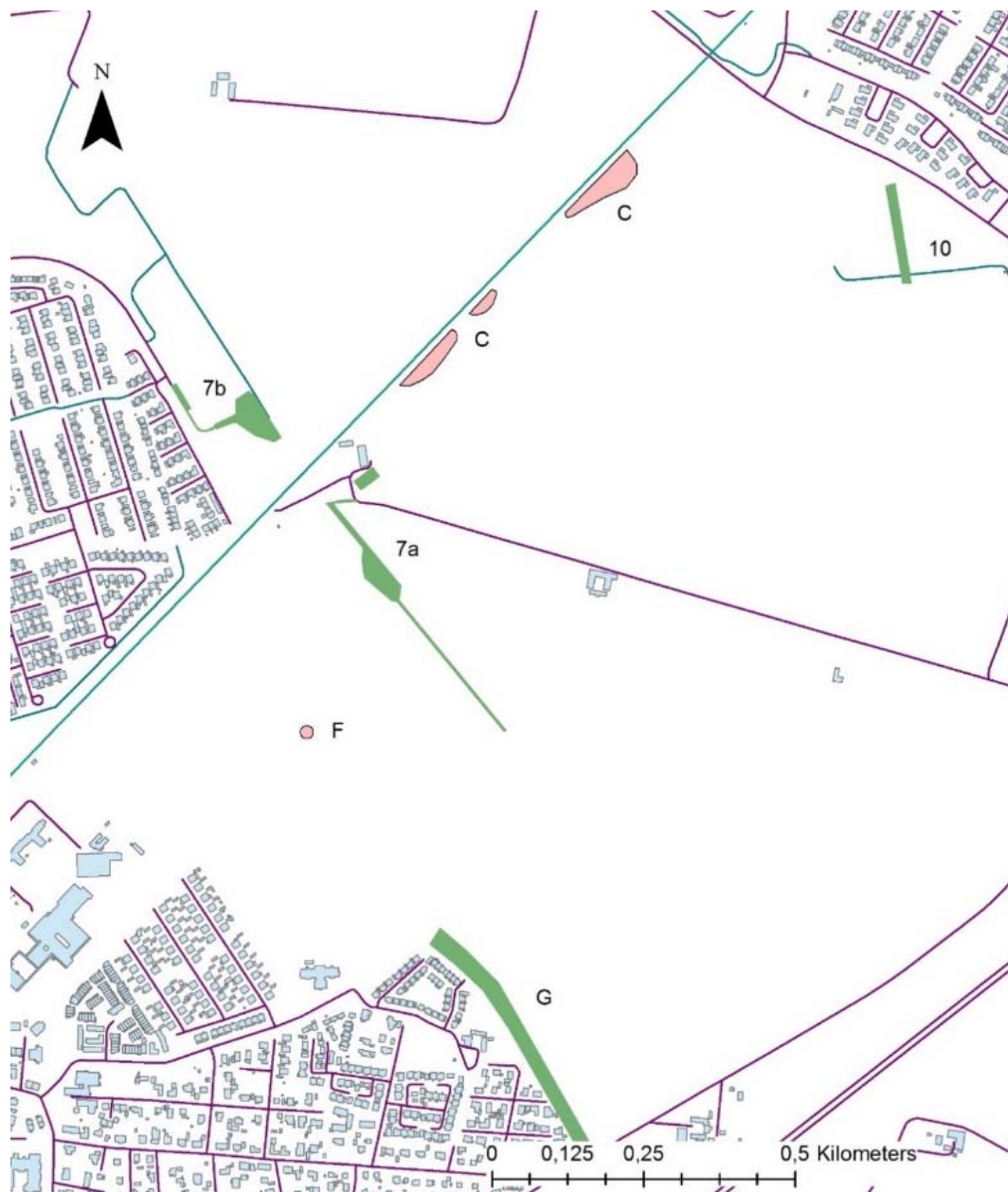
- Efter samråd med Länsstyrelsen kunde utökade insatser göras för att dokumentera och undersöka lämningarna, eller om så beslutades undantas för vidare arkeologiska insatser. De eventuella fortsatta utökade insatserna gjordes enligt löpande kostnad.

Arkeologisk förundersökning:

- Förundersökningsschakt öppnades för att fastställa lämningarnas utbredning, datering och karaktär. Därefter kontaktades ansvarig handläggare på Länsstyrelsen för samråd och Trafikverkets representant informerades.
- Efter samråd med Länsstyrelsen kunde utökade insatser göras för att dokumentera och undersöka lämningarna, eller om så beslutades undantas för vidare arkeologiska insatser. Eventuella fortsatta utökade insatser gjordes enligt löpande kostnad.

Undantagna områden

I samband med att förundersökningen genomfördes stod det klart att två områden inte skulle gå att färdigställa inom ramen för en utökad förundersökning. Det rörde sig om delar av område F och C, vilka efter samråd med ansvarig handläggare på Länsstyrelsen undantogs för senare arkeologiska undersökningar. Detsamma gällde för delar av område F som förordats för slutundersökning redan efter arkeologisk undersökning steg 1. Då tidsfristen inom vilken områdena skulle vara tillgängliga för Trafikverket kvarstod, gjordes preliminära sammanfattningar av förundersökningsresultaten, vilka sedan låg till grund för Länsstyrelsens beslut. Denna rapport utgör endast en teknisk redogörelse för resultaten rörande område C och F.

Figur 5. De aktuella undersökningsområdena. Grön färg avser utredningsområdet och rosa färg avser förundersökningsområdet. © Lantmäteriet:12014/00714

Område 7a utredning steg 2

Förutsättningar, arbetsgång och resultat

Den arkeologiska utredningen steg 2 inom område 7a omfattade ett 470 m långt område sydöst om Coyetgården. Området utgör en östsluttning ned mot ett låglänt numera utdikat område. Inom området ligger en gasledning som inför utbyggnaden av järnvägen behövde läggas om för att kunna grävas ned till ett större djup. Sammanlagt omfattade område 7a en yta på ca 5 500 m² varav ca 172 m² berördes av 15 utredningsschakt (Bilaga 2).

Inom område 7a påträffades inga lämningar av intresse.

Område 7b utredning steg 2

Förutsättningar, arbetsgång och resultat

Den arkeologiska utredningen steg 2 inom område 7b omfattade ett 470 m² stort område nordväst om Coyetgården på den västra sidan av järnvägen. Området utgör en förlängning av område 7a och berördes tillika av arbetena med att sänka gasledningen. Sammanlagt förlades 9 schakt inom området, vilka utgjorde en sammanlagd yta på 108 m² (Bilaga 2). Inom området påträffades tre stolphål, en nedgrävning, en härd och ett kulturpåverkat äldre marklager. Nedgrävningen kan möjligen vara resterna efter ett grophus men tolkningen bygger enbart på dess form och storlek. Troligtvis rör det sig snarare om någon form av täkt.

Resultaten föranledde inga vidare åtgärder.

Område G utredning och utökad förundersökning

Förutsättningar och arbetsgång

Område G omfattades inte av tidigare utredningar och målsättningen var att om möjligt göra området tillgängligt för Trafikverket, genom att fortsätta arkeologiska insatser skulle ske i direkt anslutning till utredningen. Området utgjordes av en planerad vägsträckning från Gamla Lundavägen upp till i höjd med Åkervägen. Hela området berörde fuktig åkermark som på sina ställen var mycket blöt. Detta i kombination med vinterförhållanden med återkommande tjäle försvårade arbetet, särskilt på de ytor som var mycket blöta.

Arbetet påbörjades i den sydöstra delen i anslutning till Gamla Lundavägen och fortsatte mot nordväst. Tidigt framkom lämningar i den sydöstra delen, vilket ledde till att flera schakt expanderades. Under tiden som schakten rensades och dokumenterades, fortsatte arbetet med sökschakt längs resterade delar av undersökningsytan. Sökschakten visade att det var främst i den sydöstra delen som lämningar förekom. Efter kontakt med Länsstyrelsens handläggare och trafikverkets projektledare fortsatte arbetet i form av en utökad förundersökning. Parallellt med förundersökningen återställdes resterande delar av

område G. Detta arbetsmoment visade sig svårt att genomföra med tillfredsställande resultat, då marken bitvis var så fuktig att den inte bar grävmaskinen.

Figur 6. Område G mot sydväst

Resultat

Sammanlagt undersöktes ca 570 m² inom ramen för utredningen steg 2 (exklusive förundersökningsytan) varvid sju lämningar dokumenterades (Bilaga 2). Dessa bestod av sex fyllningar i stenavtryck (61, 91, 94, 95, 96) samt en fyllning i en nedgrävning (150).

Vid den utökade förundersökningen undersöktes sammanlagt ca 180 m² och 36 lämningar dokumenterades varav 7 bestod av fyllningar i nedgrävning, 14 fyllningar i stenavtryck, 10 fyllningar i stolphål och 8 fyllningar i rännor. Någon enhetlig övergripande bild över lämningarnas datering och vad de representerar har inte kunnat fastställas, men flertalet lämningar uppvisade likartade fyllningar med hög nedbrytningsgrad av organiskt material. De fynd som närmare har kunnat dateras är tidigneolitiska. Resterande fynd är av sådan karaktär att de endast kunnat fastställas som förhistoriska. Avsaknaden av fynd som kan dateras till senare tidsperioder, tillsammans med den enhetliga karaktären på flertalet fyllningar ger en fingervisning om att lämningarna på platsen till stor del representerar tidigneolitiska aktiviteter. De strukturer på platsen som har identifierats tolkas utgöra en eller flera stolpkonstruktion bestående av glesa rännor i vilka stolpar placerats, en byggnad uppförd med bärande stolpar, en förvaringsgrop, ett möjligt grophus samt en eller flera möjliga stenkonstruktioner med placerade stenar. Undersökningens resultat pekar på att de lämningar som undersökts inte utgör hela fornlämningen och att ytterligare bevarade lämningar främst ska sökas nordöst om undersökningsområdet. Området sydväst om

platsen utgör idag ett villaområde och det är oklart om i vilken grad lämningar kan finnas bevarade under bebyggelsen.

Stolpkonstruktion av resta stolpar i rännor

Vid undersökningen påträffades fem svagt böjda rännor vilka var glest utplacerade längs en tänkt oval. I fyra av rännorna dokumenterades tydliga spår efter nedsatta stolpar bestående av halva stammar. Stolparna var huvudsakligen ställda med flatsidan in mot den tänkta ovalens centrum. Rännorna var mellan två och tre meter långa med branta kanter mot utsidan och mera flacka mot insidan, möjligen för att underlätta resandet av stolparna. I botten på flertalet rännor påträffades även mindre stenar. Avståndet mellan rännorna varierade och på platsen dokumenterades även tre som inte följde den tänkta ovalen, varför det är möjligt att de ska ses som egna konstruktioner och inte som del i en större. De ska i så fall betraktas som 2 m – 3 m långa träväggar med en plan sida. Oavsett om de tolkas som en eller flera konstruktioner förblir funktionen okänd.

Ingående lämningar

Rännor: 57, 72, 73, 74, 75, 79, 86, 105

Figur 7: Ränna 72 med spår efter resta stolpar. Bilden tagen mot nordöst.

Byggnad med bärande stolpar

I den sydöstra delen av förundersökningsområdet påträffades sex stolphål som tycks bilda en rak linje och ett vinkelrät hörn. Flertalet av dem kunde inte undersökas då det rådde svår tjäle vid undersökningstillfället. Ytterligare två stolphål skulle kunna höra till denna konstruktion som förmodligen utgör ett hus. Inga närmare dateringar för konstruktionen finns.

Ingående lämningar

Stolphål: 50, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71

Stenavtryck: 65

Nedgrävningar: 59

Förvaringsgrop

Förvaringsgropen bestod av en 2,0 m lång, 1,3 m bred och 0,25 m djup nedgrävning med jämn skålformad botten. I nedgrävningen fanns två lager som tolkas höra till dess brukning samt en fyllning som utgjorde dess igenfyllning. Det första lagret i gropen var ett svagt humöst lager lera som uppstått genom att organiskt material infiltrerat dess botten då den användes. Det andra lagret utgjordes av ren gul lera som lagts ut över botten. Leran kan betraktas som ett lock över något som förvarats i gropen eller som en ny botten i förvaringsgropen. Det tredje lagret utgör återfyllningen av nedgrävningen efter att den gått ur bruk. Flera fynd av tidigneolitisk keramik gjordes i fyllningen och keramik av liknande formtyp påträffades i botten på nedgrävningen. Den senare får betraktas som samtida med dess brukning. I fyllningen påträffades även bitar av bränd lera vilka kan utgöra resterna av en lerskiva.

Ingående lämningar

Nedgrävning: 58

Möjligt grophus

I den sydöstra delen av undersökningsytan påträffades en grund nedgrävning som var 3,2 m lång, 0,14 m djup och 2,3 m bred. Storleken är dock något osäker då den delvis låg utanför schaktet. Dess form och storlek, i kombination med att dess botten var helt plan, gjorde att den tolkats som ett grophus. Denna tolkning får betraktas som mycket osäker då inga andra indikationer finns.

Ingående lämningar

Nedgrävning: 51

Möjliga stenkonstruktioner

På hela undersökningsytan dokumenterades flera grunda nedgrävningar eller svackor med oregelbundna former. Dessa har tolkats som avtryck efter stenar som återfyllts med omkringliggande jord. I flera av dem fanns även småstenar. De har tolkats som underlag eller låsstenar för större stenar. I dessa fall kan det möjligen röra sig om resta stenar, även om tolkningen får betraktas som osäker.

Ingående lämningar

Stenavtryck: 52, 55, 63, 77, 78, 81, 83, 85, 87, 88, 89, 90, 97

Övriga lämningar:

Nedgrävning: 53

Platsen i ett sammanhang och vetenskaplig potential

I ett något större geografiskt perspektiv ligger den aktuella platsen i en rik fornlämningsmiljö med lämningar från sten-, brons- och järnålder. Här finns flera olika kända fornlämningar av varierande karaktär, bland annat gravar och boplatser vars dateringar spänner över vitt skilda tidsperioder. I närområdet har dock endast en annan

plats med tidigneolitiska lämningar tidigare undersökts (se område C), vilket gör det svårare att tolka de nu aktuella undersökningsresultaten och förstå platsens karaktär.

Under de senaste åren har flera projekt rörande tidigneolitikum med olika inriktningar bedrivits. De har bland annat har berört teman som bebyggelseutveckling, bebyggelse- och kommunikationslandskap samt det rituella landskapet. Indikationerna på att ytterligare lämningar kan finnas bevarade främst nordöst om undersökningsområdet, innebär att det finns en god potential att bättre förstå platsens karaktär och därmed kunna bidra till förståelsen av människorna i området under tidigneolitikum.

Område F förundersökning

Förutsättningar

Efter arkeologisk utredning steg 2 inom område F, förordades en plats för vidare förundersökning samt en annan för slutundersökning utan föregående förundersökning. Förundersökningsområdet utgjordes av en mycket liten yta där lämningar efter en tillfällig jakt/fiskeboplatz påträffats (Bilaga 2). Den begränsade omfattningen innebar att endast små resurser avsattes för uppgiften. Svåra väderförhållanden rådde vid undersökningstillfället, vilket innebar att grävmaskinen bara kunde förflyttas då marken var frusen, medan undersökning och dokumentation förutsatte att det var tjälfritt.

Arbetsgång och resultat

Sammanlagt undersöktes ca 2751 m² inom ramen för utredningen steg 2 (exklusive förundersökningsytan) varvid 166 lämningar dokumenterades (Bilaga 2). Vid den inledande schaktningen uppstod problem med att identifiera den aktuella lämningen. Istället framkom flera andra lämningar i direkt anslutning till undersökningsområdet och det stod snart klart att flera av dem utgjordes med stor sannolikhet av gravar. I detta läge informerades Länsstyrelsens handläggare och Trafikverkets projektledare om situationen. Efter beslut från Länsstyrelsen inriktades förundersökningen mot att säkerställa ett tillräckligt underlag för handläggningen av en eventuellt kommande slutundersökning. För att fastställa lämningarnas karaktär och utbredning längs exploateringsområdet, grävdes flera sökschakt tvärs över ytan till dess att lämningstätheten avtog. Vidare gjordes en riktad undersökning av en förmodat grav i syfte att säkerställa att det rörde sig om en grav samt att fastställa datering och förekomsten av gravfynd. Efter avslutad dokumentation och undersökning återställdes området.

Vid förundersökningen påträffades en grav (121), tre förmodade (124, 125, 129) och ytterligare två möjliga (131, 132) gravar. Vidare påträffades en nedgrävning fylld med brandrester (123) vilken delvis undersöktes. Ytterligare tre fyllningar i nedgrävningar (117, 133, 134) dokumenterades tillsammans med fyllningar i åtta stolphål (115, 118, 119, 120, 122, 126, 127, 128) samt två i rännor (116, 130). En grav och en nedgrävning fyllda med brandrester undersöktes delvis med riktade insatser. I graven påträffades spår, i form av flera färgningar, efter någon form av gravkonstruktion samt bevarade skelettdelar i relativt god kondition. Vidare konstaterades det genom ett riktat ingrepp beläget vid gravens

huvudända att graven även innehöll gravgåvor i form av två kompletta keramikkärl, varav det ena togs upp och daterades till 100– 200-talet.

Figur 8. Grav 121 efter förundersökningen. Bilden är tagen från söder och nedgrävningen då en av gravgåvorna togs upp syns i gravens huvudända.

Fornlämningens bevarandestatus

Området är intensivt odlat under lång tid varför endast lämningar som ursprungligen grävts ned i moränlera har bevarats. Förundersökningen visar att det på platsen finns förutsättningar för välbevarade gravar med spår efter gravkonstruktioner, gravgåvor och skelettmaterial.

Figur 9. Gravgåvan i gravens huvudände framgrävd och redo att tas upp.

Vetenskaplig potential

Förekomsten av flera gravar pekar på att den undersökta platsen utgör en del av ett gravfält med flatmarksgravar, vars utbredning i nord-sydlig riktning inte är klarlagd. Dess öst-västliga utbredning tycks följa kanten till svag sluttning mot vad som tidigare var fuktiga områden eller våtmark. Dokumenterade lämningar såsom brandrester, stolphål och rännor pekar på att det på platsen finns spår efter handlingar kopplade till brukandet av gravplatsen. Området ligger ca 150 m söder om ett tidigare dokumenterat gårdsläge, som under utredning steg 2 förordats för en slutundersökning. Närheten till gårdsläget pekar på att det kan vara dess invånare som är begravda på platsen. Dessa omständigheter innebär att det kan finnas stor vetenskaplig potential för att studera hur gravplatsen brukats och bidra till förståelsen av människors uppfattning om livet och döden under 100- 200-talet.

Område C förundersökning

Förutsättningar

Förundersökningen inom område C var uppdelad på tre delområden som omfattade fornlämningarna Uppåkra 45, 47 och 48 (Bilaga 2). Delområdena låg längs järnvägsspåret, vilket till stor del styrde hur arbetet genomfördes. Särskilt vikt lades vid att säkerställa att grävmaskinen under inga omständigheter kom närmare än 4 m från någon del av kontaktledningen. Vidare användes en lätt avstängning (flaggspele) för att förhindra att någon i personalen av misstag kom för nära järnvägsspåren.

De yttre omständigheterna var besvärliga med återkommande tjäle, efterföljande upptining och regn, vilket försvårade arbetena. Exempelvis kunde undersökning och dokumentation av lämningar inte utföras då det var tjäle i marken, medan förflyttning av maskinen samt återställning i vissa fall bara gick att utföra då marken var frusen.

Arbetena inleddes i den sydvästra delen, som omfattar fornlämning Uppåkra 47. Schaktningsarbetet fortsatte därefter på fornlämning Uppåkra 48 och avslutades på Uppåkra 45. Schakten grävdes vinkelrätt ut från järnvägen för att minimera riskerna. Efter avslutad schaktning inom varje delområde vidtog dokumentation samt undersökning av framkomna lämningar. Då området avslutats återställdes marken.

Uppåkra 47 arbetsgång och resultat

Förundersökningen inleddes med att 11 schakt grävdes jämt fördelade över området. I 8 av dem framkom lämningar i form av stolphål, nedgrävningar, rännor och ett kulturpåverkat lager. Då lämningstätheten inte var hög gjordes inledningsvis bedömningen att fornlämningen var av sådan karaktär att en tillfredställande undersökning och dokumentation skulle kunna genomföras inom ramen för en utökad förundersökning. I samband med att några av schakten utvidgades inför den utökade förundersökningen, stod det klart att fornlämningsbilden var mera komplex än vad som inledningsvis bedömdes. En utökad förundersökning skulle inte vara tillräcklig utan en slutundersökning skulle bli nödvändig. Undersökningens inriktning övergick istället till att fastställa ett tillräckligt underlag för handläggningen av en eventuellt kommande slutundersökning. Vid den fortsatta förundersökningen öppnades ytterligare 7 schakt. Sammanlagt undersöktes 19,2 % av det område som tidigare identifierats vid AU2, varvid 50 lämningar (nedgrävningar, stolphål, lager samt rännor) dokumenterades. Utifrån de påträffade lämningarna kan två områden med olika karaktär urskiljas. Ett i den sydvästra delen där huvudsakligen spår efter resta stolpar (stolphål) påträffades och ett i den nordöstra där lämningar bestod spår efter nedgrävningar och rännor.

Lämningarna i den sydvästra delen tolkas utgöra bebyggelselämningar efter minst en byggnad med stolpburet tak samt ett hägn. Påträffad keramik i stolphålsfyllningarna 162, 158 indikerar att platsen förmodligen brukats under senare delen av järnåldern. I området dokumenterades även ett kulturpåverkat äldre marklager genom vilket flera stolphål var nedgrävda. Delar av det äldre marklagret undersöktes, men ingen stratifiering eller andra strukturer framkom. Den rikliga förekomsten av spår efter jordgrävda stolpar pekar på att det här funnits minst en byggnad med stolpburet tak.

Ingående lämningar

Stolphål: 151 – 167, 170 – 176, 189 - 198

Kulturpåverkat marklager: 0

Nedgrävning: 177

Den nordöstra delen av undersökningsområdet uppvisade en annan karaktär med huvudsakligen nedgrävningar och böjda rännor, liknande de som undersöktes i delområde

G, se område G. Här framkom också fynd av tidigneolitisk keramik, främst i nedgrävning 179 som även innehöll flintavslag och ben från får/get. Lämningen har tolkats som en offergrop. I den nordöstligaste delen av undersökningsområdet påträffades inga lämningar.

Ingående lämningar:

Stolphål: 182, 183, 193

Ränna: 185, 186

Nedgrävning: 179, 180, 182, 184, 188

Härd: 187

Figur 10. Område C, fornlämning 47. I bakgrunden skymtar Coyetgården.

Fornlämningens bevarandestatus

Området är intensivt odlat under lång tid varför endast lämningar som ursprungligen grävts ned i moränlera har bevarats. Om så även är fallet med det påträffade kulturpåverkade marklagret har inte kunnat klargöras, men det även kan röra sig om bevarade rester i en naturlig svacka. Fornlämningarna i området väster om järnvägen beskrivs i rapporten från utredningen steg 2 ha så omfattande skador att ingen vetenskaplig potential kvarstår.

Vetenskaplig potential

De fysiska förutsättningarna och fornlämningens bevaringsstatus sätter generella gränserna för vilka frågeställningar som kan besvaras. På platsen finns inga lämningar bevarade som ursprungligen hade en utbredning ovan moränleran, förutom delar av ett äldre marklager som tycks ha bevarats i en naturlig svacka. Detta innebär att det inte finns

några spår efter majoriteten av de aktiviteter som förkommit på platsen. Kvar finns bara lämningar efter ett begränsat antal handlingar vilka innebar att en nedgrävning i moränleran gjordes. Dock kan nedgrävningar vara igenfyllda med material som en gång fanns på platsen och då kan fyllningarna vara de enda kvarvarande spåren efter de aktiviteter som en gång bedrevs här utan att lämnat några spår i moränleran. De är förvisso i de flesta fall sekundära samt omdeponerade och därmed en begränsad informationspotential, men kan fortfarande belysa flera frågeställningar kring platsens användning och struktur. Detta kan sättas i relation till de lämningar som finns bevarade på platsen till exempel byggnadslämningar och på så sätt skapa en mera övergripande bild. Inom undersökningsområdet finns lämningar från två olika tidsperioder, tidigneolitikum och sen järnålder. Deras vetenskapliga potential måste bedömas enskilt utifrån tidigare fynd i området och aktuell forskning.

Tidigneolitiska lämningar påträffades även inom område G, ca 1300 m söder om det aktuella området. På båda platserna påträffades likartade lämningar och fynd, vilka kan ge en inblick i områdets tidigneolitiska historia. De senaste årens undersökningar i samband med ESS-, Brunnsjöprojektet och Max IV har bidragit till att flytta fram kunskapspositionerna rörande flera aspekter av livet under tidigneolitikum. Några övergripande teman har varit bebyggelselandskap och kommunikationslandskap samt bebyggelsestraditioner (Artursson m fl 2005, Lagergren m fl 2013, Andersson m fl 2015). Genom att bidra med kunskap om ett område där få tidigneolitiska platser tidigare undersökts, finns det god vetenskaplig potential att bättre förstå platsens karaktär både lokalt och i ett landskapsperspektiv och därmed kunna öka förståelsen av människorna i området under tidigneolitikum.

Sammanfattande uppgifter Uppåkra 47

Förundersökt yta: 400 m².

Antal dokumenterade lämningar: 50 st.

Nedgrävningar: 8 st.

Rännor: 2 st.

Stolphål: 40 st.

Kulturpåverkat marklager: 1 st. ca 80 m²

Uppåkra 48 arbetsgång och resultat

Efter att område Uppåkra 47 hade återställts påbörjades schaktningen av de delar av fornlämning Uppåkra 48 som omfattades. Här grävdes 7 sökschakt som sammanlagt omfattade ca 72 m² och endast i ett påträffades lämningar (Bilaga 2). Det rörde sig om en härd och ett stolphål, ej möjliga att datera. Inga fynd påträffades och lämningarna kan inte dateras. Undersökningsytan bedömdes ha en låg vetenskaplig potential och inga vidare insatser genomfördes. Efter dokumentation återställdes platsen.

Sammanfattande uppgifter Uppåkra 48

Förundersökt yta: 72 m².

Antal dokumenterade lämningar: 2 st.

Stolphål: 1

Härd: 1

Figur 11. Område C fornlämning Uppåkra 48/45. I bakgrunden skymtar Hjärup i horisonten.

Uppåkra 45 förundersökning arbetsgång och resultat

Då schakten vid Uppåkra 48 återställts fortsatte arbetet i fornlämning Uppåkra 45. Här grävdes 16 sökschakt varav 4 vidgades (Bilaga 2). I den sydvästra delen påträffades fyra större nedgrävningar samt ett stolphål. Tre av dem undersöktes och en av dem (201) tolkades som en brunn/vattenhål som slutligen tjänat som avstjälningsplats för hushållsavfall i form av djurben och mycket dåligt bevarad keramik som inte gick att ta vara på. I botten låg flera knytnävsstora stenar, vilka kan indikera att botten varit stensatt. De två andra (208, 209) tolkades utgöra lertäkter i vilka hushållsavfall i form av djurben brända ben och mycket dåligt bevarad keramik. Den fjärde (200) grävdes ej men förmodligen rörde det sig om en brunn eller ett vattenhål. I den mellersta och nordöstra delen av undersökningsområdet påträffades 3 rännor (205, 207, 211) glest fördelade vilka har tolkats som tidigmoderna och undersöktes inte. I den nordöstra delen påträffades tre stolphål (202, 203, 204) vilka kan utgöra spåren efter en byggnad med takbärande stolpar. En datering var inte möjlig.

De påträffade lämningarna inom undersökningsområdet var få och glest fördelade vilket föranledde bedömningen att vidare åtgärder inte skulle utmynna i en bättre förståelse platsen. Inga vidare åtgärder förordades. De lämningar som påträffades indikerar att

platsen utgjorde en del av en boplatz eller gårdsläge. Vid tidigare undersökningar har dock inga lämningar påträffats som visade att dess utbredning skulle sträcka sig i nordöstlig – sydvästlig riktning. Bevaringsförhållandena på den nordvästliga sidan om järnvägen har tidigare konstaterats vara dåliga, varför boplatsens eller gårdslägets eventuella utbredning bör sökas sydväst om undersökningsytan.

Sammanfattande uppgifter Uppåkra 45

Förundersökt yta: 72 m².

Antal dokumenterade lämningar: 2 st.

Stolphål: 1

Härd: 1

Område 10 utredning och utökad förundersökning

Förutsättningar och arbetsgång

Den arkeologiska utredningen steg 2 inom område 10 omfattade delar av fornlämningen Uppåkra 30:1 samt ett område söder därom (Bilaga 2). Marken bestod av åkermark med växande grödor och tidvis var de yttre omständigheterna besvärliga med bland annat tjäle, vilket försvårade arbetena.

Utredningen inleddes i den södra delen av undersökningsområdet, närmast Hjärupsbäcken och fortsatte norrut ca 140 m. Inledningsvis grävdes 9 sökschakt längs hela sträckan för att få en övergripande bild av fornlämningssituationen på platsen. I sökschakten framkom kulturlager, stolphål, härdar, nedgrävningar och en ränna. Utifrån anläggningstätheten och lämningarnas karaktär gjordes bedömningen att en tillfredställande undersökning och dokumentation av fornlämningen skulle kunna genomföras inom ramen för en utökad förundersökning. Denna bedömning kommunicerades till Länsstyrelsens handläggare och Trafikverkets representant. Efter besked från Länsstyrelsen rörande de fortsatta antikvariska insatserna påbörjades en utökad förundersökning med att flera schakt utvidgades.

Resultat

Sammanlagt undersöktes ca 615 m² av undersökningsområdet varvid 33 lämningar dokumenterades. Dessa bestod av 5 nedgrävningar, 19 stolphål, 3 kulturlager, 8 kokgropar/härdar, och 1 ränna. Utifrån de påträffade lämningarna kan fyra områden med olika karaktär urskiljas.

I område 1 som låg längst upp i den nordligaste delen av undersökningsområdet, dokumenterades delar av vad som tolkas vara odlad mark (300). Den bestod av humös sand som vilade direkt på moränen med inslag av jämt fördelade träkolsinslag. Möjligen kan det även röra sig om en äldre markhorisont, även om den jämna fördelningen av träkol pekar mot en mekanisk påverkan genom odling. Inga fynd påträffades från lagret så ingen

närmare datering är möjlig, men dess stratigrafiska position pekar på ett förhistoriskt ursprung.

Figur 12. Område 10 fornlämning Uppåkra 30:1

Område 2 omfattade den nordliga halvan av undersökningsområdet. Här påträffades 15 lämningar efter resta stolpar, i form av stolphål (301, 303, 304, 309, 312-314, 319-326), två igenfyllda nedgrävningar (308, 327), en ränna (302) samt ett lergolv (311). De fördelade sig främst i två koncentrationer som tolkas utgöra spåren efter två byggnader. Den norra låg strax söder om det ovan nämnda odlingslagret och bestod av 10 stolphål som löpte i östvästlig riktning. Konstruktionen tolkas vara en tváskeppig byggnad (hus 1) med bevarade stolphål efter fyra takbärande stolpar (303, 319, 323, 324), fyra väggstolpar (301, 304, 322, 320), en stolpe och en ränna hörande till någon form av inre konstruktion (321, 302) samt en stolpe hörande till någon form av yttre konstruktion (325). Den bevarade längden var ca 7,2 m och bredden ca 4,3 m. Typologiskt är byggnaden svår att datera, men då det i en av stolphålsfyllningarna (301) påträffades keramik daterad till äldre bronsålder, kan byggnaden inte vara äldre. Centralt på undersökningsytan påträffades den andra koncentrationen av stolphål, sammanlagt 5 stycken. Konstruktionen är svårtolkad, men med hus 1 som förebild tolkas även detta som ett östvästligt tváskeppigt hus (hus 2) med spår efter två takbärande stolpar (309, 313), två väggstolpar (312, 326), en stolpe hörande till någon form av inre konstruktion (314) samt ett lergolv (311). Den bevarade längden var ca 2,5 m och bredden ca 6,5 m.

Område 3 utgörs av en 20 m brett parti som karaktäriseras av avsaknad av lämningar samt en sandig morän. Dess utbredning låg i undersökningsområdets södra del strax söder om

hus 2, och sträckte sig ned till kokgroparna i den södra delen. Den sandiga moränen kan ha inneburit en sandigare jordmån på platsen som bättre lämpat sig för odling. Om så var fallet var platsen läge, mellan hus 2 och kokgroparna i söder, väl lämpat för hushållsnära odling.

Område 4 omfattar den södra delen av undersökningsområdet ned mot Hjärupsbäcken där bland annat flera kokgropar, härdar och utkastlager dokumenterades. Lämningarna tolkas som en plats där matberedning och tillagning skett utomhus. De bestod av ett mindre kulturlager (336), ett större utkastlager (337), åtta igenfyllda kokgropar/härdar (307, 317, 318, 329, 330, 333, 334, 335), spår efter två stolpar samt fem störar. Tre av kokgroparna/härdarna undersöktes helt eller delvis. Två av dem visade sig bestå av en kokgrop samt en härd anlagda i en gemensam grund nedgrävning (317, 318). Den tredje utgjordes av en nedgrävning vars sidor och botten var klädda med mindre stenar (334). Sannolikt rör det sig om en kokgrop. I fyllningarna från de tre kokgroparna/härdarna återfanns, förutom träkol och skörbrända stenar, även bitar av bränd lera vilket möjligen kan utgöra rester efter tillagning av matvaror i "lerpaket". I anslutning till en av kokgrop/härdarna (317) fanns även två stolphål som möjligen ska ses som någon form av konstruktion kopplad till beredning och tillagning av mat. I direkt anslutning till Hjärupån dokumenterades delar av ett kulturlager (337) som bestod av utkastat avfall från aktiviteterna i strandzonen, bland annat djurben, horn, keramik, träkol, skörbrända stenar och bränd lera. Fynd av en tandrad visar på att hela ostyckade djurkroppar hanterades platsen. En relativt stor mängd, ca 1273 g keramik påträffades också varav större delen har daterats till äldre bronsålder - mellersta bronsålder (muntliga uppgifter Brorsson). Under lagret påträffades ett lager som var naturligt avsatt i samband med att eroderat material förflyttats ned längs sluttningen. Under detta lager dokumenterades moränlera med en inblandning av träkol som kan pekar att området redan tagits i anspråk.

Platsen i ett sammanhang

Nord och nordväst om förundersökningsområdet har flera undersökningar tidigare genomförts, bland annat år 1996 samt år 2005 (Petersson 1996, Lagergren 2005). Då påträffades bland annat stolphål som bedömdes kunna utgöra rester av hus, framför allt i det då aktuella områdets södra delar. De centrala delarna av boplatsen bedömdes då ligga längre söderut, ner mot bäcken, det vill säga delvis inom det nu aktuella undersökningsområdet. I utkanten av de då tänkta husen dokumenterades ett område med kokgropar och härdar samt ett odlingslager. Lämningarna tolkades höra till perioden yngre bronsålder – äldre järnålder.

Figur 13. Uppskattad utbredning av boplatsens olika delar projicerade på flygfoto från år 1940, efter 2005 års undersökning.

Den nu genomförda utökade förundersökningens resultat ansluter delvis till den tidigare föreslagna utbredningen av boplatsen och tillför ny data kring hur boplatsen varit organiserad. Dock skiljer sig dateringen mot resultaten från 2005 års undersökning som pekade på en datering till någon gång mellan yngre bronsålder och äldre järnålder baserat på ^{14}C -analys. Den nu aktuella undersökningens datering utgår från fynd av keramik som påträffades i lagret med utkastat avfall (337). Keramiken har daterats till äldre bronsålder (muntliga uppgifter Brorsson) vilket innebär att aktiviteterna i den södra delen av undersökningsområdet tycks vara äldre än de övriga längre norrut. Detta kan peka på att det funnits en kontinuitet platsen under hela bronsåldern.

Vetenskaplig potential

Tillsammans med de tidigare undersökningarna i närområdet ger de nu aktuella resultaten en bild av ett tvärsnitt genom en bronsåldersboplats, från norr till söder. Typen av undersökningar gör att bilden av boplatsen fortfarande är fragmenterad, men utifrån materialet kan nu skarpere frågeställningar formuleras inom för vidare studier, eller om nya undersökningar blir aktuella i framtiden. Rörande det nu aktuella undersökningsområdet bedöms den kvarvarande kunskapspotentiella inte föranleda några vidare arkeologiska

insatser. Fornlämningen Uppåkra 30:1 bedöms dock i sina bevarade delar fortfarande ha en hög kunskapspotential.

Område 10 (RAÄ Uppåkra 30:1).

Utredning steg 2 område 10 Utökad förundersökning

Yta: 2 500 m²

Undersökt: 615 m²

Tolkade bebyggelselämningar

Fyllning i nedgrävning för stolphål: 301, 303, 304, 319, 320, 321, 322, 323, 324

Lager: 300, 311, 336, 337

Fyllning i nedgrävning: 308, 327

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr	431-28843-15	Fornlämning nr/art	RAÅ 73:1
Socken/stad	Flackarp-Arlöv	Kulturens projektnummer	61000-440
Landskap	Skåne	Län	Skåne
Kommun	Burlöv och Staffanstorps kommuner	Trakt/kvarter/fastighet	Flackarp-Arlöv, Burlöv och Staffanstorps kommuner
Typ av exploatering	Järnvägsutbyggnad		
Uppdragsgivare	Trafikverket		
Typ av undersökning	Arkeologisk utredning och förundersökning		
Ansvarig institution	Kulturen		
Fältarbetsledare	Ivan Balic		
Övrig personal	Johan Wallin		
Fältarbetstid	20160201 till 20160222		
Fälttid			
Arkeolog	382 h		
Maskin	-		
Undersökningens omfattning			
Yta	800 000 m ²		
Kubik	-		
Schaktmeter	-		
Kostnad för arkeologi			
Projektleddning/administration	12 x 750= 9 000 SEK		
Fälttid, beräknad	236 x 750= 177 000 SEK		
Fälttid, löpande	146 x 750= 109 500 SEK		
Rapportarbete, beräknat	168 x 750= 126 000 SEK		
Rapportarbete, löpande	16 x 750= 12 000 SEK		
Traktamente	3 152 SEK		
Körersättning	1 904 SEK		
Summa:	438 556 SEK		
Kostnad övrigt			
Maskin, bod mm	194 466 SEK		
Inmätning	38 475 SEK		
Konsult, ArkeologTjänst	43 875 SEK		
Summa	276 816 SEK inkl moms		
Summa, faktisk	715 372 SEK inkl moms		
Summa, beslutad	446 275 SEK inkl moms		
Fyndmaterial (förvaring m.m.)	LUHM 32702:1-20, LUHM 32703:1-8, LUHM 32705:1-33, LUHM 32706:1-20 Förvaras efter fyndfördelning på Luhms magasin Diabasen		
Arkivmaterial, förvaring	Luhm, kopia i Kulturens LA-arkiv efter fastighetsbeteckning		
Ritningar, dokumentation	10 A3 ritfilm planritningar skala 1:20		
Foto	200 digitala fotografier		
Analyser	-		
Övriga upplysningar	-		

Referenser

- Anglert, M. 2006. Landskapets urbanitet. Nya stadsarkeologiska horisonter. Red. Stefan Larsson. Stockholm.
- Andersson, A. 2015. Östra Torn 29:24. Skåne, Lunds kommun, Lunds stad, fastighet Östra Torn 29:24
- Arcini, C. 2013. Osteologisk analys av benmaterialet från Stora Uppåkra 2:25. I:
- Artursson, M. 2005. Byggnadstradition. I: Lagerås, P. & Strömberg, B. (Red.) Bronsåldersbygd 2300–500f.Kr. Skånska spår – arkeologi längs Västkustbanan. Riksantikvarieämbetet. Stockholm
- Aspeborg, H. 2009. I Uppåkras skugga. En järnåldersboplats i Hjärup. Skåne, Uppåkra socken, Hjärup 7:1 och 22:1, RAÄ 37, Staffanstorp kommun. *UV SYD RAPPORT 2009:4*.
- Becker, N. 2005. Arkeologisk utredning 2005. Boplatslämningar vid Hjäups boställe. Skåne, Uppåkra socken, Hjärup 7:142. Riksantikvarieämbetet Avdelningen för arkeologiska undersökningar, *UV Syd, Rapport 2005:5*
- Björhem, N. & Magnusson Staaf, B. 2006. Långshuslandskapet. En studie av bebyggelsen och samhälle från stenålder till järnålder. *Öresundsförbindelsen och arkeologin. Malmöfynd nr 8*. Malmö.
- Björhem, N. & Säfvestad, U. 1993. Fosie IV. Bebyggelsen under brons- och järnålder. *Malmöfynd nr 6*. Malmö.
- Björk, T. 2005. Skäran på bålet. Om den äldre järnålderns gravar i Skåne. *University of Lund, Institute of Archaeology. Report Series No. 92*. Lund.
- Carlie, A. 1994. På arkeologins bakgård. En bebyggelsearkeologisk undersökning i norra Skånes inland baserad på synliga gravar. *Acta Archaeologica Lundensia Series altera in 8° 22*.
- Carlie, A. (red.). 2005. Samhällen och rikedomsmilöer. *Järnåldern vid Öresund. Band 1, 4*. Lund.
- Friman, B. 2008. Att stå på egna ben. Centrala funktioner och lokal utveckling under yngre bronsålder och äldre järnålder i Mellanbyn, Skåne. *Malmöfynd 18*. Malmö.
- Helgesson, B. 2002. Järnålderns Skåne, Samhälle, centra och regioner. Uppåkrastudier 5. Stockholm.
- Högberg, A., Nilsson, B. & Skoglund, P. (red.) 2009. Gården i landskapet. Tre bebyggelsearkeologiska studier. *Malmöfynd nr 20*. Malmö.
- Lagergren, A. 2005. Arkeologisk förundersökning. Boplatslämningar från yngre bronsålder/äldre järnålder vid Hjäups boställe. Skåne, Uppåkra sn, Hjärup 7:142. Riksantikvarieämbetet Avdelningen för arkeologiska undersökningar, *UV Syd, Rapport 2005:25*.
- Lagergren, A. 2013. Östra Odarslöv 13:5, ESS Boplatser, gravar, hantverk och offer från sten- brons- och järnålder. Skåne, Odarslöv socken, Östra Odarslöv 13:5, Lunds kommun
- Larsson, L. & Söderberg, B. 2012. Vetenskapligt program för de arkeologiska undersökningarna av fornlämning RAÄ 5, Stora Uppåkra socken, Staffanstorps kommun, Skåne. *Rapporter från Institutionen för Arkeologi och antikens historia Lunds universitet, nr 9*.

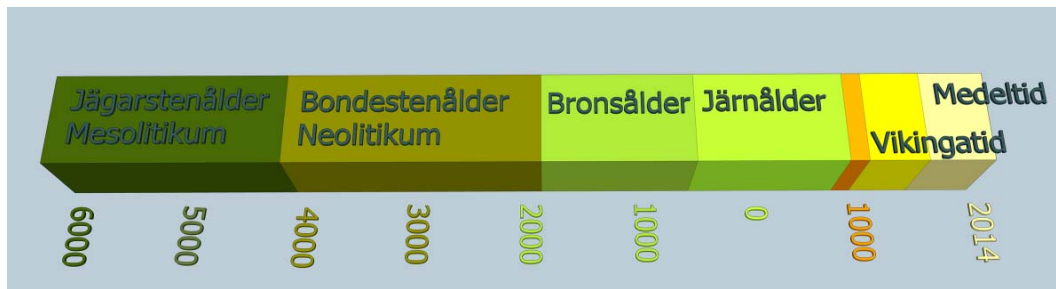
- Larsson, M. 2015. Agrarian plant economy at Uppåkra and the surrounding area. Archaeobotanical studies of an Iron Age regional center. *Acta Archaeologica Lundensia, Series in 4o, No 33*. Lund.
- Nicklasson, P. 1997. Svärdet ljuger inte. Vapenfynd från äldre järnålder på Sveriges fastland. *Acta Archaeologica Lundensia, Series Prima in 4°, No 22*. Lund.
- Petersson, B. 1996. Arkeologisk förundersökning. Skåne, Uppåkra socken, Hjärup 21:36 m.fl. Planskild korsning i Hjärup. Riksantikvarieämbetet. *UV Syd Rapport 1996:42*.
- Tesch, S. 1993. Houses, Farmsteads and Long-term Change. A Regional Study of Prehistoric Settlements in the Köpinge Area, in Scania, Southern Sweden. *Institutionen för Arkeologi. Uppsala*.
- Wallin, L. 2012. Arkeologisk utredning, steg 2 2012. Järnvägsutbyggnad Flackarp-Arlöv, Flackarps, Uppåkra och Burlövs socknar, Staffanstorps och Burlövs kommuner, Skåne. *Rapport 2012:8. Wallin kulturlandskap och arkeologi*.

Muntliga uppgifter

Brorsson, Torbjörn. 2017

Bilagor

1. Ordlista facktermer
2. Planritning delområden
3. Fyndregister
4. Kontextregister

Figuren visar en förenklad modell av olika arkeologiska tidsperioder i människans historia.

Bilagor

1. Ordlista facktermer

Delar hämtade ur:

Arkeologi i vägprocessen. Ett pilotprojekt i Skåne för bättre planeringsunderlag.

Riksantikvarieämbetets beslut 2002-12-17 avseende antikvarisk bedömning vid registrering i RAÄ:s fornminnesregister

Arkeologiska begrepp

Anläggning:	Spår efter äldre tiders aktiviteter och konstruktioner.
Arkeobotanik:	Studier av växtrester knutna till arkeologiska lämningar som kan belysa exempelvis olika typer av odling, matkultur och djurhållning.
Avslag:	Spår efter avsiktlig bearbetning av flinta i form av avslagna bitar.
Bandparcell:	Långsmal markindelning som ofta avgränsas av stensträngar, låga jordvallar eller terrasskanter.
Bevarandestatus:	Spåren efter äldre tiders mänskliga aktiviteter utsätts kontinuerlig för nedbrytning i varierande grad beroende på en mängd olika faktorer. Välbevarade lämningar har oftast en större informationspotential och bättre förutsättningar att bevaras för framtiden. Bevarandestatus är en viktig faktor i bedömningen av en fornlämnings potential och betydelse.
Boplats:	Plats där man under förhistorisk tid vistats och där föremål, råämnen för bearbetning, byggnadslämningar, byggmaterial och/eller avfall lämnats kvar på marken.

Bytomt/Gårdstomt:	Lämningar efter skattlagd eller mantalssatt bebyggelseenhet
Dendrokronologi:	Metod för att bestämma åldern på virke (fällningsår) genom att studera dess årsringar.
Depåfynd:	Fyndplats för ett eller flera föremål som kan antas ha medvetet lagts ner på platsen. Gäller inte sentida fynd.
Dike/ränna:	Grävd ränna eller dike för avvattnings eller markering.
Enskifte:	Skiftesreform som syftade till att varje gårds ägor skulle samlas till ett enda sammanhängande område (skifte) och att gårdsbebyggelsen skulle placeras på det tilldelade området. Denna typ av skifte genomfördes redan under 1780-talet inom flera byar tillhörande Svaneholms gods vid Skurup, men en förordning om enskifte kom först 1803 för Skåne, året därpå för Skaraborgs län och 1807 för en stor del av övriga Sverige.
Flatmarksgrav:	Förhistorisk grav utan idag synlig markering ovan jord.
Fornlämning:	Spår eller konstruktion efter äldre tiders mänskliga aktiviteter. Avser de lämningar som är identifierade och vilka är skyddade enligt Kulturmiljölagen (KML).
Fosfatkartering:	Kontinuerliga mänskliga aktiviteter på en plats ger upphov till förhöjda fosfatvärden i marken. Mängden fosfat i marken utgör även en faktor i lantbruket och karteringar av stora områden har utförts då platser med höga fosfatvärden identifierats.
Fossil åker:	Varaktigt övergiven åkermark, formad genom äldre tiders brukningsmetoder. Omfattar även åkermark som fortfarande används om spåren efter äldre tiders bruk är mycket tydliga. Kan t.ex. bestå av bandparceller, blockformiga eller oregelbundna parceller eller av röjningsrösen.
Fossil åkermark:	Sammanfattningstyp med olika typer av åkerbrukets lämningar, t.ex. röjningsröse, hägnad, fossil åker.
Fredningssystem:	Begrepp som avser den rytm med vilken ett inägoområde, en vång eller lycka, växlar mellan att vara fredat mot kreaturen för odling respektive låg öppet för kreaturen som betesmark

under odlingssäsongen. Exempel på fredningssystem är ensäde (årlig fredning), tvåsäde (fredning vart annat år eller två år av fyra) och tresäde (fredning två år av tre). I kulturgeografisk litteratur används ofta termen odlingssystem synonymt med fredningssystem. Kulturgeograf Sven Dahl som utarbetade en mycket detaljerad terminologi för förhållanden i det äldre odlingslandskapet menar att detta är olyckligt och att odlingssystem istället bör vara ett överordnat begrepp som även innefattar de olika åkerfallens växling mellan trädesläggning och odling med olika grödor, dvs. växtföljden eller odlingsrytmen. Trots att en vång hade fredningssystemet ensäde, dvs. fredades varje år för odling, var det åtminstone i Skåne vanligt att betydande delar av åkern i vången trädades regelbundet. Likaså var det vanligt att betydligt mer än 1/3 av åker i en by med tresäde låg i träda ett genomsnittligt år. Fredningssystemet för en by bestämmer således inte hur stor andel av åkern som faktiskt låg i träda ett genomsnittligt år, utan bara hur stor del som inte var fredad och kunde nyttjas som betesmark under odlingssäsongen.

Frälse/frälsegods:	Samhällsgrupp/egendom som var befriad från vissa grundskatter och andra pålagor. De frälsta grupperna var adeln (det världsliga frälset) och kyrkan (det andliga frälset). Med frälsegods avses här jord/gård som tillhörde adeln.
Fyndplats:	Fyndplats för enstaka eller fåtal föremål/artefakter från förhistorisk tid, medeltid eller äldre historisk tid.
Färdväg:	Äldre stig, väg och järnväg, som t.ex. hålväg, vägbank och banvall.
Geometrisk avmätning:	Typ av storskalig lantmäterikarta med tillhörande beskrivning och arealredovisning som framställdes under perioden från 1630-talet till skiftesperioden under 1800-talets början. Kartorna visar ofta inägornas faktiska ägoindelning i tegskifte och vilka tegar som tillhörde byns olika hemman.
Grophus:	Hustyp med nedsänkt golv ofta med funktion som ekonomibyggnad. Vanlig under järnåldern och tidigmedeltid.
Hemman:	Äldre benämning för mantalssatt jordbruksfastighet. En by var skattemässigt indelad i minst två hemman. Ett hemman

kunde i brukningmässigt hänseende vara uppdelat på flera bruknings- eller hemmansdelar vilka närmast motsvarar vad vi i senare tid betraktat som gårdar.

Husgrund, historisk tid:	Lämning eller ruin efter enstaka byggnad från historisk tid. Används för bebyggelselämningar som inte kan föras till andra lämningstyper, t.ex. lägenhetsbebyggelse.
Hällristning:	Yta på fast berg eller block, med en eller flera ristande, huggna, knackade eller slipade figurer och linjer.
Härd:	Spår efter plats på vilken någon form av eldstad funnits, oftast med rikliga mängder träkol.
Hög:	Förhistorisk gravanläggning med markerat välvd profil och övertorvad yta som till större delen är uppbyggd av sand eller jord.
Inäga:	Den del av marken till en bebyggelseenhet som hägnades in för odling och/eller höskörd. De huvudsakliga markslagen inom inägorna var åker och äng.
Jordrevning:	Uppmätning av inägor till en gård eller by, ofta i samband med skattläggning, skifte av jord e.d. Resultaten från uppmätningen finns ibland bevarade i s.k. jordrevningsprotokoll.
Kol 14-datering (C^{14}):	En metod att datera organiskt material genom att mäta sönderfallet av ^{14}C isotoper.
Koncept:	De äldre lantmäterikartorna finns ofta bevarade i minst två versioner, ett arbetsunderlag eller koncept som lantmätaren skapade vid själva lantmåteriförrättningen och som normalt arkiverades i de regionala lantmåterimyndigheternas arkiv och minst en renritning eller renovation som hamnade i lantmåteriets centrala arkiv.
Kulturlager:	Jordlager, eller lager av annat material, som är påverkat av, eller resultatet av mänskliga aktiviteter.
Kärnyxa:	Yxa av flinta från mesolitikum (jägerstenålder) eller tidigneolitikum (bondestenålder).

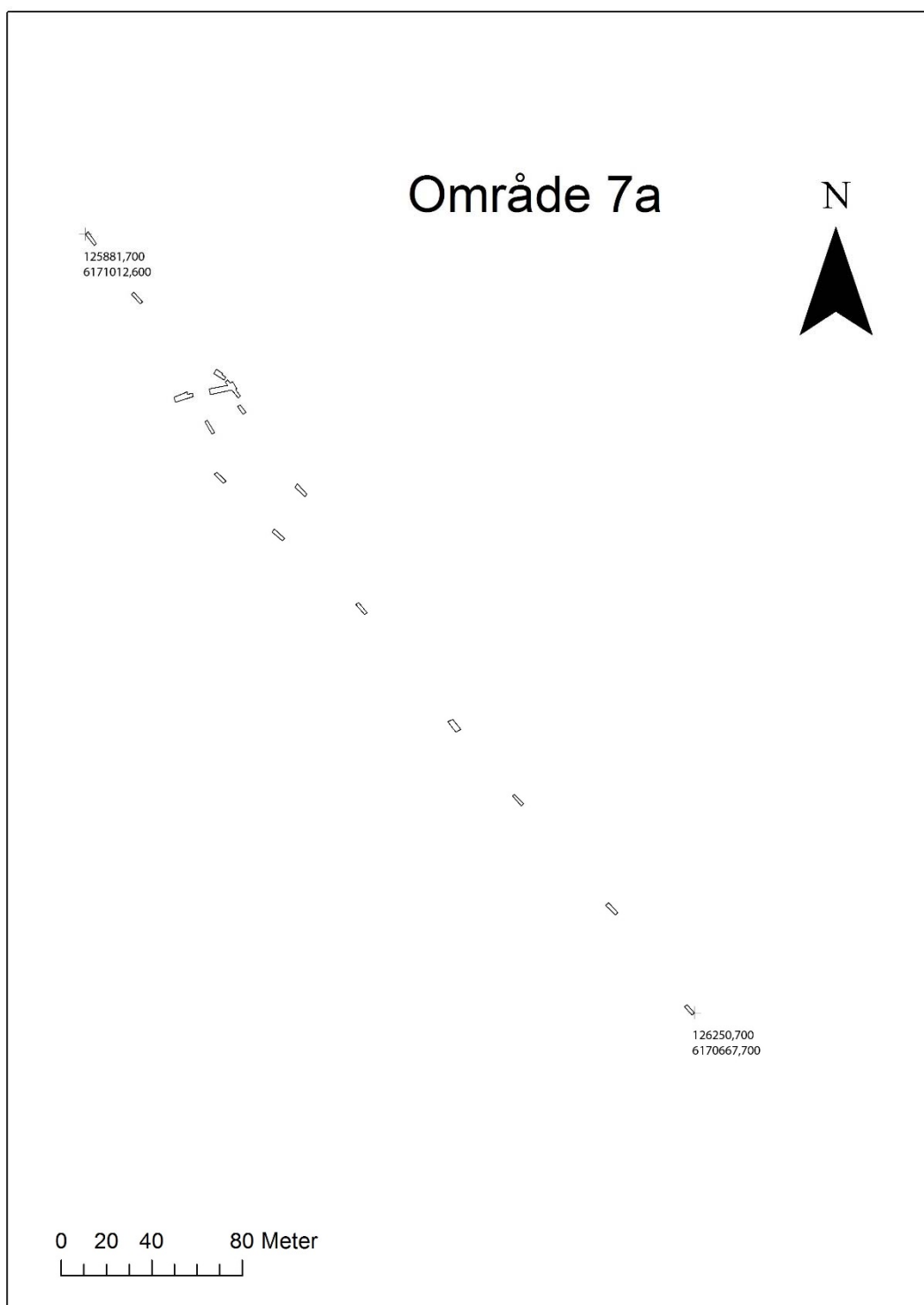
Laga skifte:	Den senaste av de stora skiftesreformerna i landet. Stadga om laga skifte kom 1827. Genom laga skifte blev de krav som fanns för enskiftet något uppmjukade och ägorna till ett hemman kunde fördelas på upp till tre olika delområden (skiften). Laga skiftet blev därigenom lättare att genomföra än enskiftet i landsdelar med småbruten och kuperad terräng och där delar av bymarken inte var lämpade för uppodling.
Lägenhetsbebyggelse:	Lämningar efter mindre bebyggelseenhet (jordbruksenhet), som inte skattlagts, t.ex. torp eller backstuga.
Lämningar:	Spår eller konstruktion efter äldre tiders mänskliga aktiviteter.
Lycka:	Mindre, särskänt inägområde med åker och/eller äng. Mark i lycka tillhörde ofta endast ett eller ett fåtal av byns hemman.
Mantal:	Beräkningsenhet för skatten på jord och andra resurser som kunde tillhöra ett hemman. Ursprungligen motsvarade ett helt mantal vad som ansågs vara en fullsuttet gård, dvs. en gård som gav full bärgning för en bondefamilj.
Moränlera:	Geologiskt lager av lera som avsatts i samband med inlandsisens rörelser.
Oråker:	Begrepp som i de äldre lantmäterihandlingarna används för att beteckna mark som tidigare varit uppodlad till åker men ödelagts och istället vanligen nyttjades för höskörd eller som betesmark.
Planteringshage:	Område inom utmark eller inäga som hägnades in och fredades mot kreaturen för att skydda trädplantering. Särskilt vanligt blev det med anläggande av planteringshagar fr.o.m. det tidiga 1700-talets planteringskampanjer som drevs av kronan för att motverka den tilltagande skogsbristen inom många bygder. Ofta omgärdades planteringshagar av stengärdsgård.
Priorgård:	Gård kopplad till tjänsten som föreståndare (prior) för ett kloster inom Benediktiner- och Dominikanerorden.
Reformationen:	Övergång från en Katolsk trosinriktning till protestantism, vilket medförde en brytningen mellan Katolska kyrkan och kungamakten i flera nordeuropeiska länder. I Danmark skedde detta 1536.

Ren/åkerren:	Den ej uppodlade kanten kring en åkeryta eller mellan angränsande åkerytor. Åkerrenen kunde antingen bestå av gräsmark på vilken man vanligen skördade hö eller så dumpades röjningssten från åkern på ytan.
Renovation:	se Konzept.
Rågång:	Äldre benämning på en gräns mellan ägoområden till byar eller enstaka hemman.
Råmärke:	Äldre benämning på fysisk gränsmarkering. Ofta belägen i punkter där rågången ändrade riktning.
Röjningsröse:	Stensamling som uppkommit genom röjning, i regel för odling, men ibland även för annan verksamhet.
Röse:	Förhistorisk gravanläggning med markerat välvd profil, uppbyggd av stenar utan synlig inblandning av sand eller jord.
Slagen flinta:	Avsiktligt bearbetad flinta.
Skärvsten:	Stenar som genom upphettning splittrats till skärvor. Förekommer till exempel i härdar.
Solskifte:	Ett sedan medeltiden tillämpat system för fördelning av inägomark mellan hemmanen i en by. Solskiftet har fått sitt namn efter den ordningsprincip som gällde vid tegarnas fördelning inom teglagen. Varje hemman fick sin teg i samma relativa läge inom teglaget som gårdstomtens belägenhet på bytomten. Hemman med gårdstomten längst åt söder eller öster på bytomten erhöll även tegen längst åt söder eller öster inom respektive teglag.
Stadslager:	Kulturlager bildade genom människors aktiviteter i stadsmiljö. Är ofta omfattande i volym och komplexitet som resultat av intensivt markanvändning på en begränsad yta under en längre tid.
Stadsvall:	Avgränsande konstruktion, exempelvis runt den medeltida staden Lund bestående av en vall och vallgrav. Den utgjorde stadens juridiska gräns och befästningsverk.
Stenläggning:	Hårdgjord yta med kullersten.

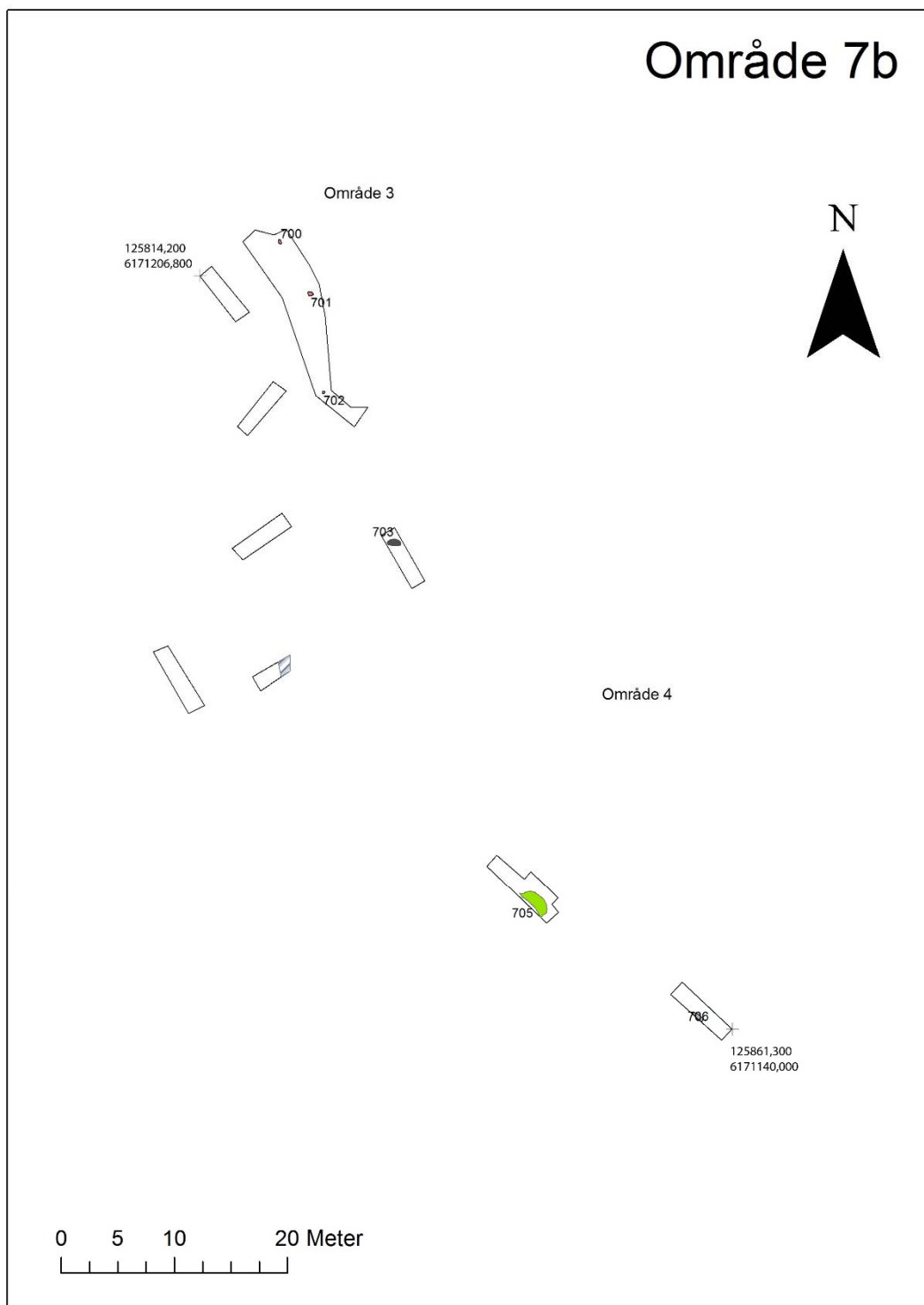
Stenkammargrav:	Förhistorisk gravanläggning (megalitgrav) bestående av en gravkammare med väggar och tak av hällar eller block.
Stensträng:	Mer eller mindre tydlig rad med stenar. Stensträngen kan antingen vara en raserad, tidigare uppstaplad stenmur eller det låga stenfundamentet till en hägnad som i äldre tid varit kompletterad med annat hägnadsmaterial, t.ex. med flätat risgärde placerat ovanpå.
Stensättning:	Förhistorisk gravanläggning med flack eller svagt välvd profil.
Stolphål:	Spåren efter en rest stolpe som varit nedgrävd. Avser ofta både nedgrävningen och dess fyllning.
Stänketräd:	Ett i äldre lantmäterihandlingarna nyttjat begrepp för enstaka, glest stående träd.
Teg:	Långsmalt ägoområde av åker eller äng till ett hemman. Inägorna till byarna var fram till 1800-talets skiftesreformer i många fall indelade i mindre delområden, s.k. teglag eller fall, som i sin tur bestod av tegar tillhörande byns olika hemman.
Utmärk:	Markområde utanför inägorna. Utmärken nyttjades främst som betesmark och om den var skogsbeväxt även som källa för diverse skogsprodukter. Till skillnad mot inägorna som var fördelade på byns olika hemman nyttjades utmärken normalt gemensamt av byn. Ofta var utmarksområdena till närliggande byar och enstaka hemman inte hägnade mot varandra, utan hela utmarksområdet fungerade som en gemensam betesmark.
Vång:	Större inhägnat inägoområde med åker och/eller äng. Vanligtvis hade en bys alla hemman tillhörande ägor i samtliga byns vångar. Termen vång är sydsvensk (dansk) och motsvaras norrut i landet av gärde.
Äldre svartgods:	Keramikttyp som är vanlig i området kring Östersjön under 1000- och 1100-talet. Benämns även Östersjökeramik och är vanligt förekommande i Lund.
Vångalag:	För att minska mängden hägnad som behövde byggas och underhållas kunde angränsande byar eller enstaka hemman låta bygränsen mellan respektive bys vångar ligga öppen utan hägnad. Förutsättningen var att de angränsande

vångarna hade samma fredningssystem. Inom vissa skånska slättbygder förekom det under 1700-talet stora vångalag i vilka uppemot tiotalet byar var delägare.

2. Planritningar delområden

Schaktens läge område 7a

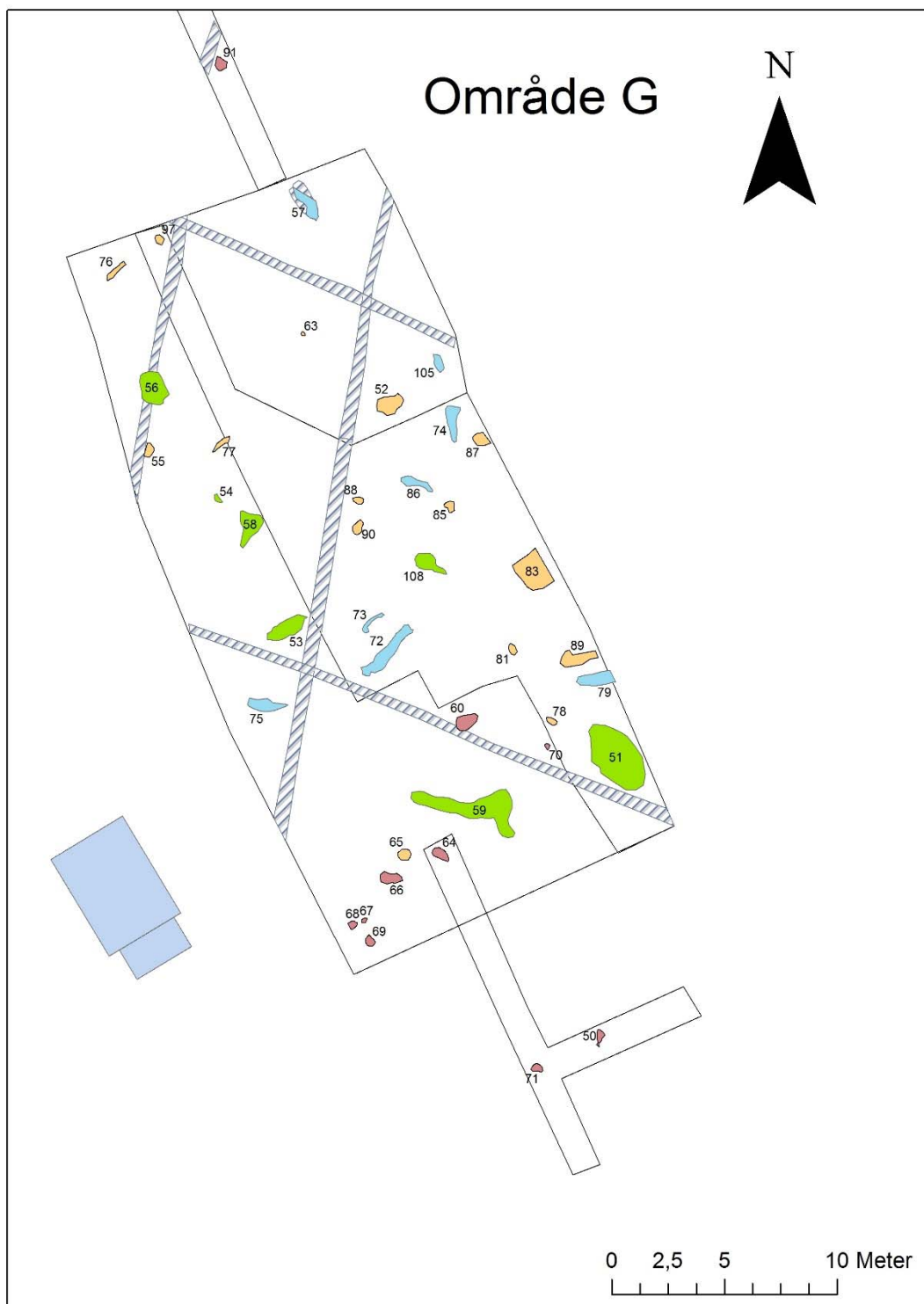

Schaktens läge område 7b

Stenavtryck markerade med gult, rännor med blått, Nedgrävningar med grönt, stolphål med rött, härdar med svart, moderna rännor skrafferade och kulturlager med grått.

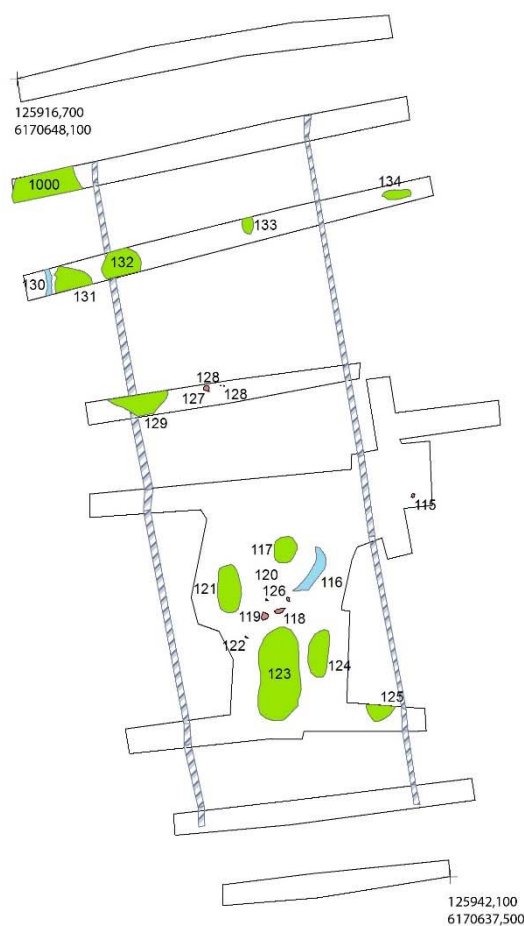
Schaktens läge område G

Planritning över område G för undersökning.

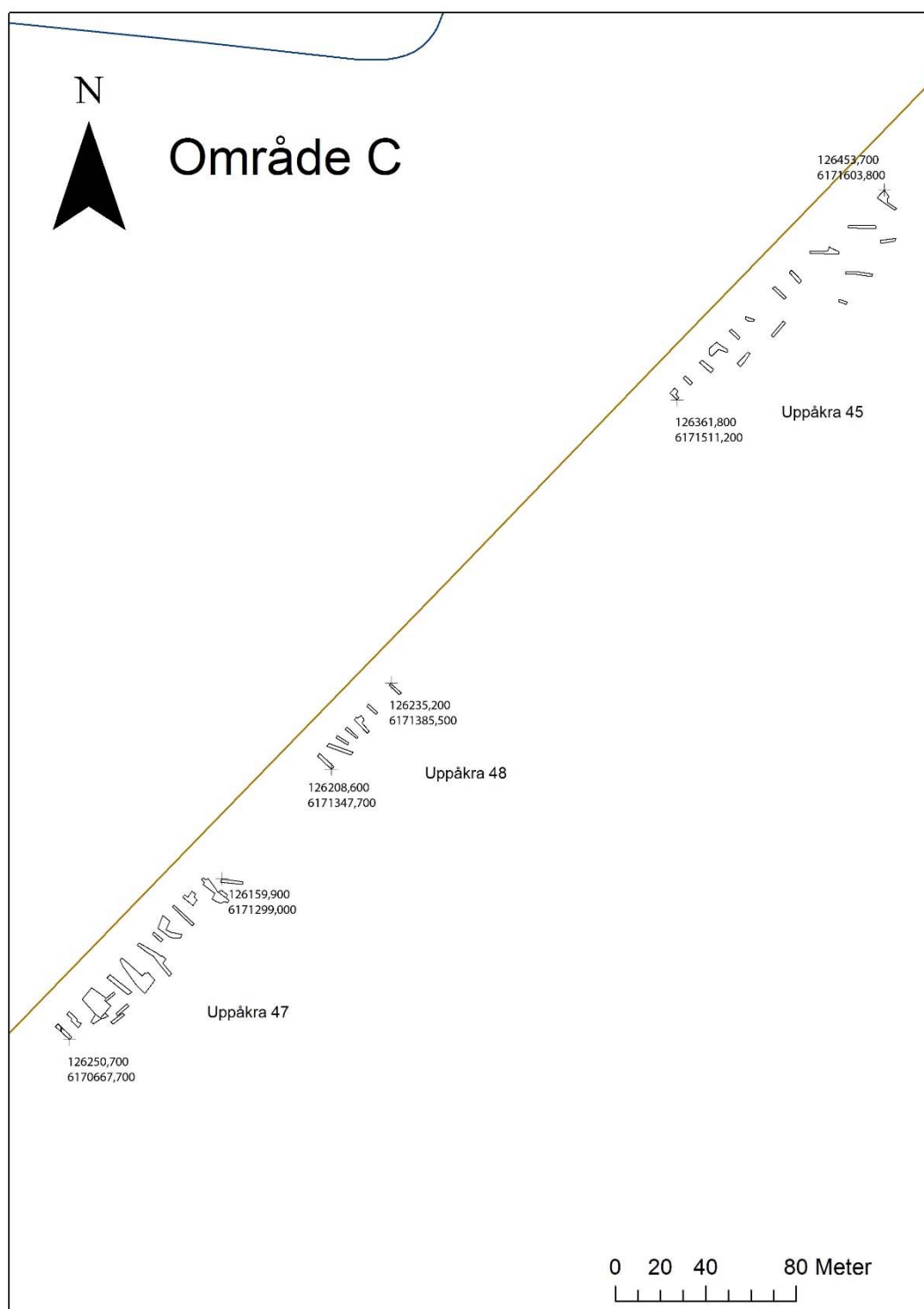
Stenavtryck markerade med gult, rännor med blått, Nedgrävningar med grönt, stolphål med rött, hårdar med svart, moderna rännor skrafferade och kulturlager med grått.

Område F

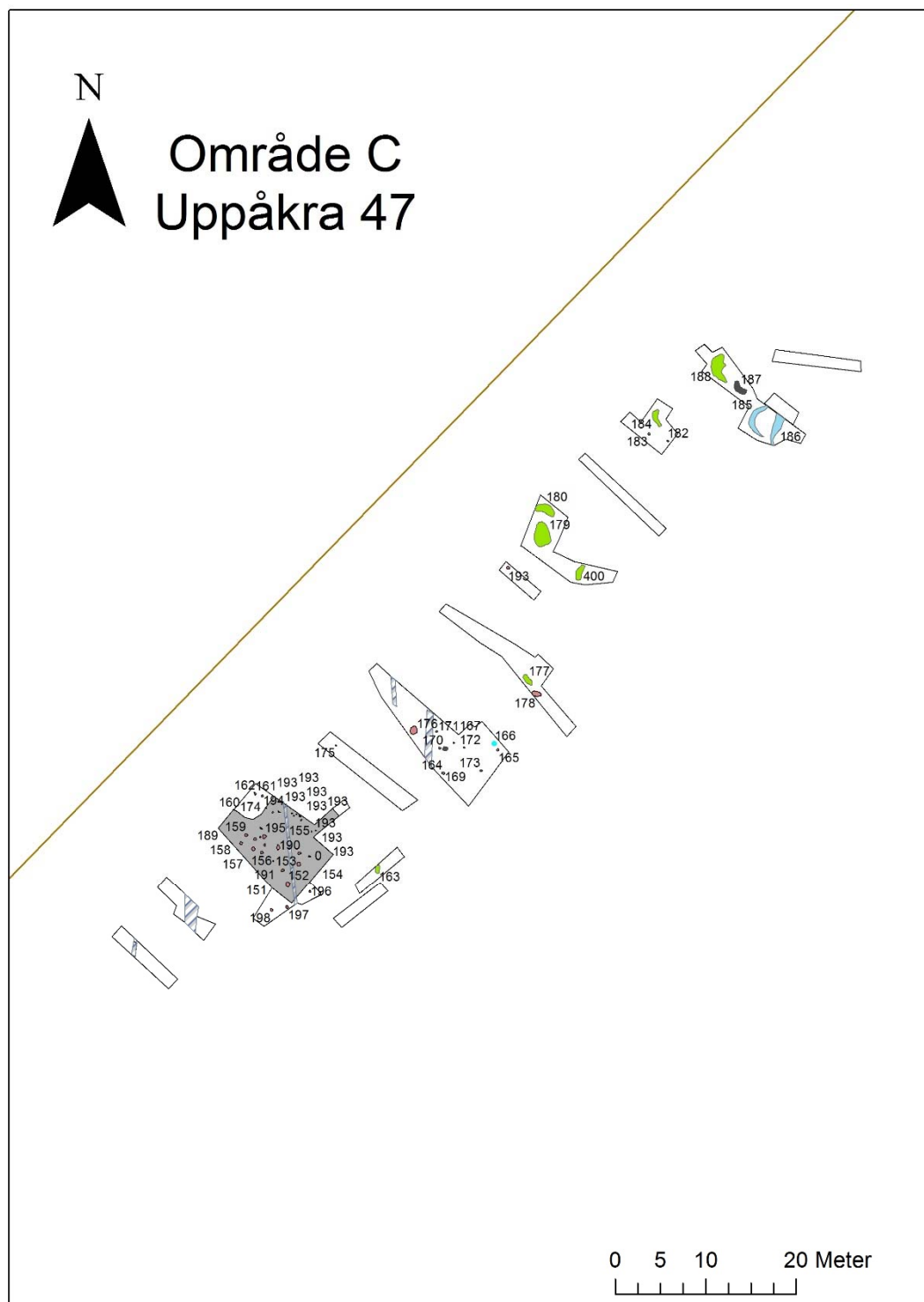

Planritning över område F

Stenavtryck markerade med gult, rännor med blått, Nedgrävningar med grönt, stolphål med rött, härdar med svart, moderna rännor skrafferade och kulturlager med grått.

Schaktens läge område C

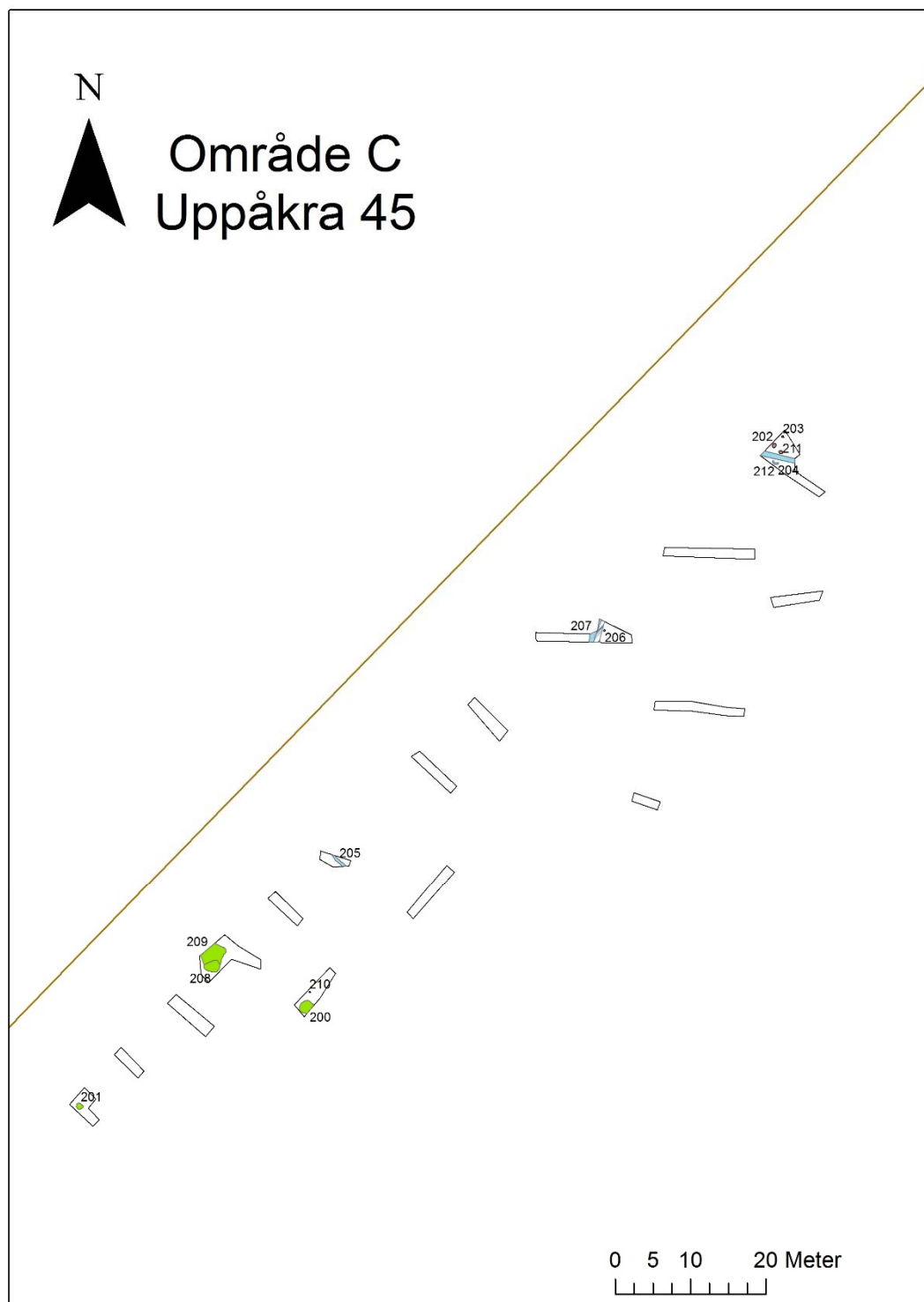
Planritning område C Uppåkra 47

Stenavtryck markerade med gult, rännor med blått, Nedgrävningar med grönt, stolphål med rött, härdar med svart, moderna rännor skrafferade och kulturlager med grått.

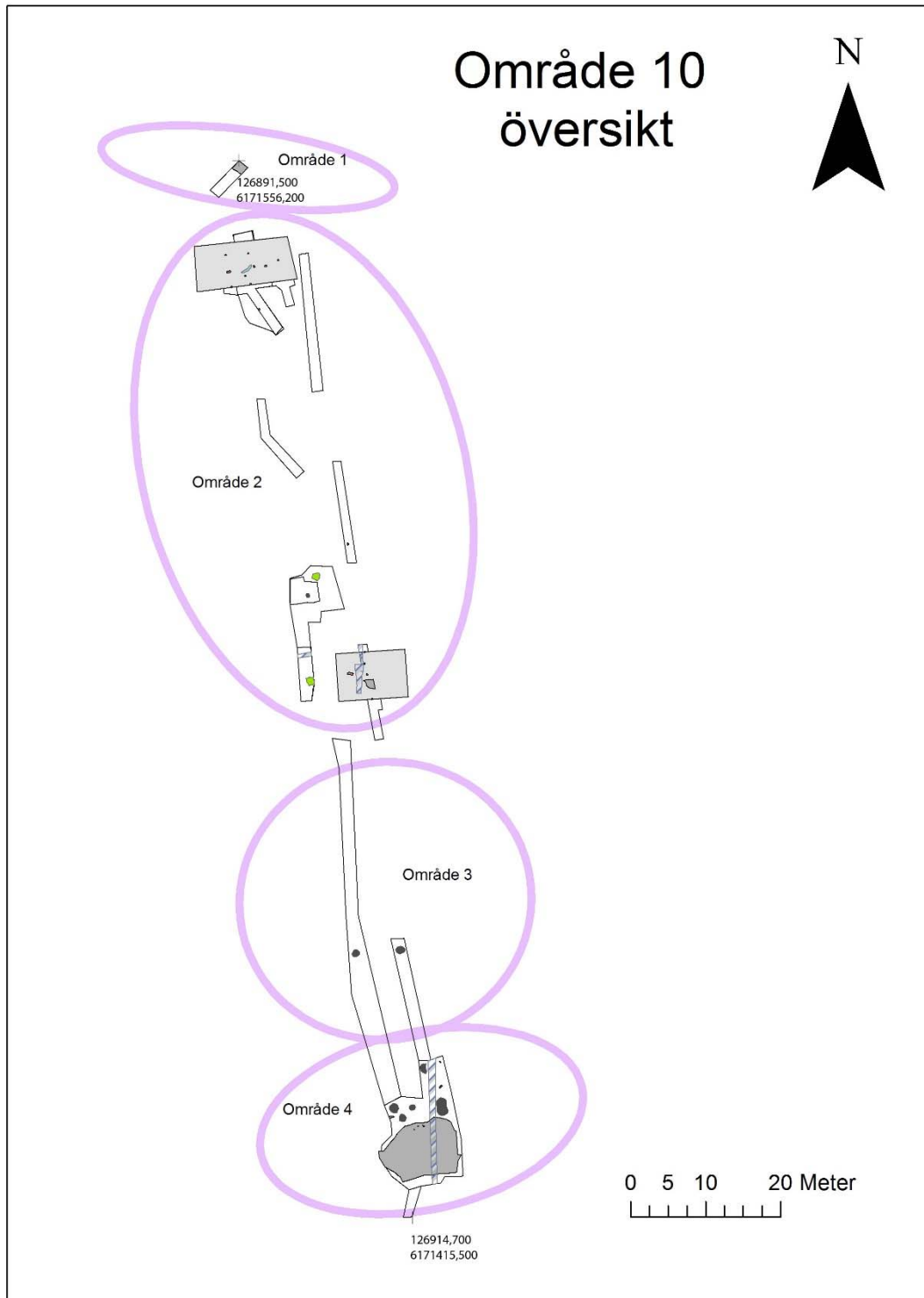
Planritning område C Uppåkra 48

Stenavtryck markerade med gult, rännor med blått, Nedgrävningar med grönt, stolphål med rött, härdar med svart, moderna rännor skrafferade och kulturlager med grått.

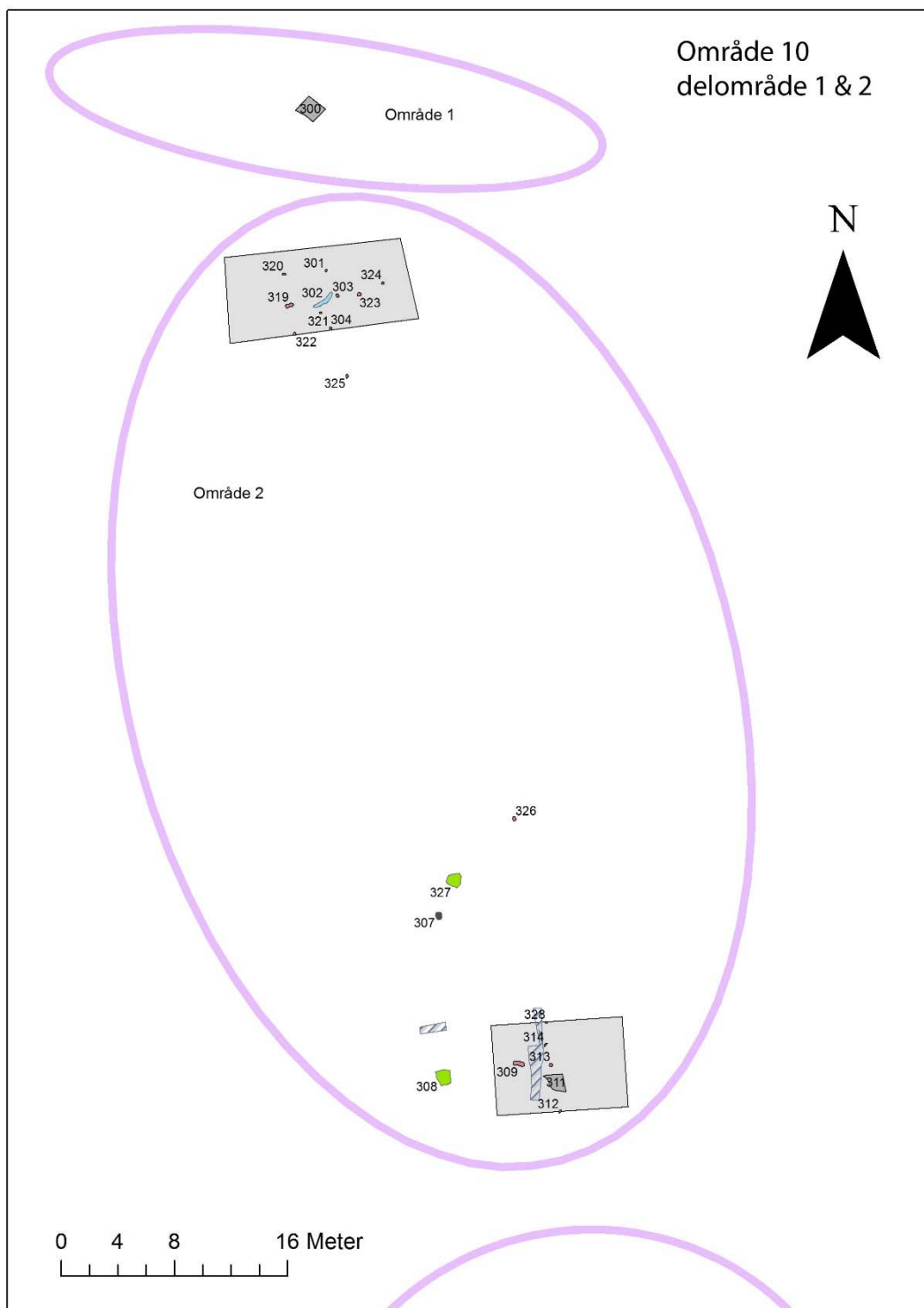
Planritning område C Uppåkra 45

Stenavtryck markerade med gult, rännor med blått, Nedgrävningar med grönt, stolphål med rött, härdar med svart, moderna rännor skrafferade och kulturlager med grått.

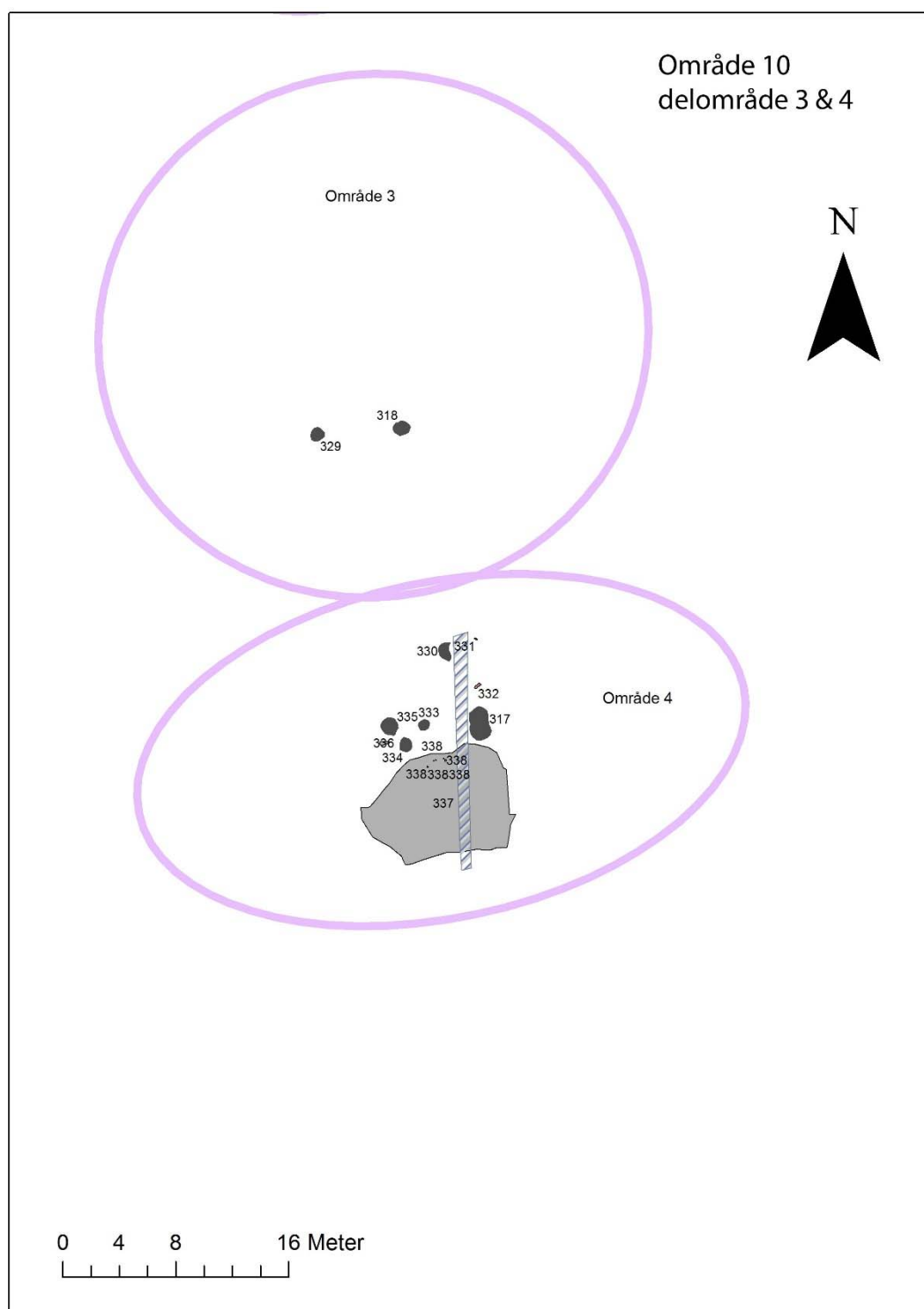
Planritning område 10 översikt (delområde 1-4)

Område 1 odling. Område 2 bebyggelse. Område 3 odling (ev. hushållsnära). Område 4 Matberedning.

Planritning område 10 norra delen (delområde 1-2)

Stenavtryck markerade med gult, rännor med blått, Nedgrävningar med grönt, stolphål med rött, härdar med svart, moderna rännor skrafferade och kulturlager med grått.

Planritning område 10 norra delen (delområde 3-4)

Stenavtryck markerade med gult, rännor med blått, Nedgrävningar med grönt, stolphål med rött, härdar med svart, moderna rännor skrafferade och kulturlager med grått.

3. Fyndregister

Fynd område G/LUHM 32702:1-20

Fyndnummer	Sakord	Material	Del	Antal	Ytbehandling	Lager	Datering
1	Kärl	Keramik	Buk	1	Glättad	58	
2	Kärl	Keramik	Buk	1	Glättad	58	
3	Kärl	Keramik	Buk	1	Glättad	58	STÅ-JÄÄ
4	Kärl	Keramik	Mynning	1	Glättad	252	TN
5	Avslag	Flinta		3		44	STÅ-JÄÄ
6	Skivskrapa	Flinta		1		44	STÅ-BRÄ
7	Avslag	Flinta		1	Bränd	58	STÅ-JÄÄ
8	Avslag	Flinta		4		58	STÅ-JÄÄ
9	Kärna	Flinta		1		58	STÅ-JÄÄ
10	Löpare	Bergart		1	2 st slipade ytor	89	STÅ-JÄÄ
11	Avslag	Flinta		2		104	STÅ-JÄÄ
12	Avslag	Flinta		2		105	STÅ-JÄÄ
13	Avslag	Flinta		1	Bruksretusch	105	STÅ-JÄÄ
14	Avslag	Flinta		1		106	STÅ-JÄÄ
15	Avslag	Flinta		1		126	STÅ-JÄÄ
16	Avslag	Flinta		1		157	STÅ-JÄÄ
17	Avslag	Flinta		1		206	STÅ-JÄÄ
18	Kärna	Flinta		1		252	STÅ-JÄÄ
19	Kärnborr	Flinta		1		252	STÅ-JÄÄ
20	Tunnackig yxa	Flinta		1	Förarbete, något s	Lösfynd	TN

Fynd område F/ LUHM 32703:1-8

Fyndnummer	Sakord	Typ	Material	Del	Antal	Ytbehandling	Dekor	Lager	Datering
1	Kopp		Keramik		1	Polerad		121	
2	Avslag		Flinta		11			123	Stå-Jää
3	Avslag		Flinta		1			123	Stå-Jää
4	Avslag		Flinta		1			123	Stå-Jää
5	Avslag		Flinta		1			123	Stå-Jää
6	Stycke		Flinta		1			123	Stå-Jää
7	Avslag		Flinta		1			123	Stå-Jää
8	Lövkni		Flinta		1			123	Brå

Fynd område C/ LUHM 32705:1-33

Fyndnummer	Sakord	Material	Del	Antal	Ytbehandling	Dekor	Lager	Datering
1	Kärl	Keramik		1	Glättad		162	ÄJÄ
2	Kärl	Keramik		1	Glättad		158	ÄJÄ
3	Kärl	Keramik		3	Glättad		163	ÄJÄ
4	Kärl	Keramik		1			164	
5	Trattbägare	Keramik	Mynning	1	Glättad		173	TN/MN
6	Kärl	Keramik		2			174	
7	Trattbägare	Keramik		193	Glättad		179	TN/MN
8	Trattbägare	Keramik	Mynning	1	Glättad		179	TN/MN
9	Trattbägare	Keramik	Mynning	1	Glättad	Snöre, horisontella	179	TN
10	Trattbägare	Keramik	Mynning	1	Glättad	Snöre, horisontella	179	TN
12	Kärl	Keramik	Buk	1	Glättad		179	TN
13	Kärl	Keramik	Buk	1	Glättad		179	TN
15	Kärl	Keramik		1	Glättad		179	TN
16	Kärl	Keramik		1	Glättad	Snöre, horisontella	179	TN
17	Kärl	Keramik		3	Glättad		200	Neolitisk
18	Kärl	Keramik		1	Glättad		179	TN
19	Knacksten	Flinta		1			189	STÅ-BRÅ
20	Skivskrapa	Flinta		1			178	STÅ-BRÅ
21	Avslag	Flinta		2	Slipad		179	Neolitisk
22	Avslag	Flinta	Obestämd	2	Retuscherad		179	STÅ
23	Avslag	Flinta		54			179	STÅ-JÄÄ
24	Stycke	Flinta		1	Retuscherad		179	STÅ-JÄÄ
25	Kärna	Flinta		5			179	STÅ-JÄÄ
26	Borr	Flinta		1			179	STÅ-JÄÄ
27	Borr	Flinta		1			179	STÅ-JÄÄ
28	Skivskrapa	Flinta		1			179	STÅ-JÄÄ
29	Skivskrapa	Flinta		1			179	STÅ-JÄÄ
30	Skivskrapa	Flinta		1			179	STÅ-JÄÄ
31	Skivskrapa	Flinta		1			179	STÅ-JÄÄ
32	Skivskrapa	Flinta		1			179	STÅ-JÄÄ
33	Avslag	Flinta		1			166	STÅ-JÄÄ

Fynd område 10/ LUHM 32706:1-20

Fyndnummer	Sakord	Material	Del	Antal	Ytbehandling	Lager	Datering
1	Kärl	Keramik	Mynning	2	Glättad	137	ÄBR
2	Kärl	Keramik	Buk	9	Rabbad	137	ÄBR
3	Kärl	Keramik	Övre skuldr	2	Rabbad	137	ÄBR
4	Kärl	Keramik	Buk	5	Rabbad	301	ÄBR
5	Kärl	Keramik	Buk	1	Glättad	301	ÄBR
6	Lerklining	Lera		1		337	
7	Kärl	Keramik	Buk	31	Rabbad	337	ÄBR
8	Kärl	Keramik	Mynning	1	Glättad	337	ÄBR
9	Kärl	Keramik	Övre skuldr	1	Rabbad/Glättad	337	ÄBR
10	Kärl	Keramik	Underdel	1	Glättad	337	ÄBR
11	Kärl	Keramik	Buk	1	Rabbad	337	ÄBR
12	Kärl	Keramik	Buk	21	Rabbad	337	ÄBR
13	Kärl	Keramik	Buk	2	Rabbad	337	ÄBR
14	Kärl	Keramik	Mynning	5	Rabbad	337	ÄBR
15	Avslag	Flinta		4		318	STÅ-JÄÄ
16	Avslag	Flinta		2		327	STÅ-JÄÄ
17	Spik	Järn	Huvud	1		332	JÄÄ-MOD
18	Kärna	Flinta		1		337	BRÅ JÄÄ
19	Avslag	Flinta		11		337	STÅ JÄÄ
20	Skivskrapa	Flinta		1		Schaktfynd	STÅ JÄÄ

4. Kontextregister

Område 7a

Kontextnr	Typ av kontext	Tolkning
600	Lager / Fyllning	Rund nedgrävning med fynd av keramik daterad till sen bronsålder tidig järnålder. Möjligen rör det sig om en lertäkt men få andra lämningar påträffades i området.

Område 7b

Kontextnr	Typ av kontext	Tolkning
700	Lager / Fyllning	Stolphål. Vid breddning av schaktet kunde inga nya stolphål knytas till detta.
701	Lager / Fyllning	Vid breddning av schaktet kunde inga nya stolphål knytas till detta. Skiljer sig i fyllning från 700, 702
702	Lager / Fyllning	Vid breddning av schaktet kunde inga nya stolphål knytas till detta. Skiljer sig i fyllning från 700, 701
703	Lager / Fyllning	Härd. Grund ovan grop. I fyllningen finns brandrester och skörbränd sten
705	Lager / Fyllning	Cirkelformad grop, förmodligen för mindre lertäkt. Flera fyllningar. Kan möjligen vara spåren efter ett grophus. Dock inga spår efter takbärande konstruktion
706	Lager / Fyllning	Äldre marklager bevarad i en mindre sänka

Område 10

Kontextnr	Typ av kontext	Tolkning
301	Lager / Fyllning	Stolphål som ingått i huskonstruktion med 303, sannolikt bildat bärande stolprad
302	Lager / Fyllning	Ränna möjligen innervägg som knyter an till stolpe 303, fyllning, påminner om 303.
303	Lager / Fyllning	Stolphål som sannolikt med de övriga stolphålen i området. Utgjorde en ö - v byggnad. Fyllningarnas över hälft innehöll relativt mycket bränd lera

304	Lager / Fyllning	Stolphål i huskonstruktion tillsammans med 303, 301 m.fl. Den är inte lika stor och djup som 301, 303, vilket gör att 3+4 kan ha utgjort en vägg/stötta till stolpe
307	Lager / Fyllning	Ej grävd. Förekomst av skörbränd sten och träkol talar för att det rester efter en härd eller mindre kokgrop. Alternativt kan det röra sig om ett stolphål igenfyllt med resterna efter en härd.
308	Lager / Fyllning	Ej grävd. Mindre nedgrävning i sandig undergrund. Funktion svårbestämd möjligen en mindre sandtäkt.
309	Lager / Fyllning	Dubbelt stolphål med en bärande funktion, sannolikt i ett hus tillsammans med 313,314,312
311	Lager / Fyllning	Lergolv i hus se 313 m.fl. Möjligen ett stolphål eller stenavtryck i NV hörnet. Det kom en del stenar inom ett ca 4 x 4 m stort område sannolikt dit lagt som skoning av leran.
312	Lager / Fyllning	Störhål eller mindre stolphål, möjligen en stödstolpe eller del av en vägg tillsammans med 313 m fl, bildar 312 ett hus.
313	Lager / Fyllning	Stolphål sannolikt hus tillsammans med 309 m.fl
314	Lager / Fyllning	Spår efter kluven stolpe med stödjande funktion för tak
317	Lager / Fyllning	Härd med kokgrop och stolphål. Härden har legat sidan om kokgropen, troligtvis för att värma upp stenar som lades i gropen. Stolpen kan vara för upphängning.
318	Lager / Fyllning	Halva lämningen grävd. Kokgrop baserat på riklig frekvens av skörbränd sten - upphettad i härd och nedlagd i gropen tillsammans med mat. Den brända leran som ser ut som klining, tolkas som inpackning till maten.
319	Lager / Fyllning	Dubbelt stolphål med bärande funktion som ingått i hus tillsammans med 301, 304 antagligen i par med 320
320	Lager / Fyllning	Mindre stolpe- eller störhål med spetsig botten vilket skiljer sig från 301, 304, 319. Dock är fyllningen likartad vilket talar för att de tillhör samma konstruktion. 320 kan vara en del av

		väggkonstruktion eller möjligen botten på ett större stolphål som bildar par med 319.
321	Lager / Fyllning	Stör, mindre stolphål som ingått i huskonstruktion med 301,303 och även ränna 302 är möjlig. Kan vara fortsättning på 302. Innervägg eller så har de haft en stödjande funktion för taket.
322	Lager / Fyllning	Stolphål för stolpe i vägg eller mindre bärande stolpe.
323	Lager / Fyllning	Bärande stolpe i huskonstruktion tillsammans med 303 m.fl
324	Lager / Fyllning	Ej grävd. Stolpe i huskonstruktion
325	Lager / Fyllning	Ej grävd. Stolphål, möjligen samband med 326. I övrigt går den ej att knyta till någon konstruktion. Dess omkrets tyder dock på att den haft en bärande konstruktion. OBS även inmätt som 305.
326	Lager / Fyllning	Mindre stolphål eventuellt i samband med 325 eller som en SO del av vägg för huset norr därom. Fyllningen skiljer sig från tex 301, 304 genom ingen förekomst av bränd lera. Ej så stor som en takbärare.
327	Lager / Fyllning	Grop i lerig morän fylld med skörbränd sten. Kan även vara en mindre lertäkt för huset söder om. Senare igenfylld med förbrukade kokstenar från kokgropar längre söderut.
328	Lager / Fyllning	Stolphål som tillsammans med 309, 3014,313, 312 utgjort en Byggnad i Ö-V orientering
329	Lager / Fyllning	Ej grävd. Dock påminner den i form av närliggande 318 som tolkats som kokgrop se 318
330	Lager / Fyllning	Ej grävd. Kokgrop
331	Lager / Fyllning	Ej grävd. Störhål, möjligen samband med 332
332	Lager / Fyllning	Ej grävd. Stolphål, möjligen samband med stolpe i kokgrop-härd 317.
333	Lager / Fyllning	Ej grävd. Kokgrop i samband med 334.
334	Lager / Fyllning	Kokgrop placerad vid slänt till ån -våtmark. Grävd genom lera ned till sandigmorän. Sidorna och botten klädda med stenar som erosionsskydd. Låg kvar en hel del placerade stenar i botten, men även lösa i fyllningen i vilken det även

		fanns en hel del träkol och skörbränd sten. Sannolikt är 333 och 335 samma typ av kokgrop.
335	Lager / Fyllning	Ej grävd. Sannolikt samma typ av kokgrop som 334.
336	Lager / Fyllning	Rest av äldre markhorisont
337	Lager / Fyllning	Utkastlager i strandbrink. Fynd av träkol och skörbränd sten härrör från matlagningen i kokgroparna intill lagret som bevarats, då topografin sluttar brant ner mot ån. Tänder visar att "hela" djur hanterats på platsen. Lagret grävdes inte i sin helhet utan en transekt från norr till söder längs dess västra sida undersöktes. I utkastlagret kunde 4 olika lager urskiljas. Lager a och b är kopplade till de aktiviteter som pågick längs strandzonen under bronsåldern se ovan. Lager c utgör ett lager som uppstått genom naturlig erosion. Lager d utgör ett naturligt lager med påverkan av mänsklig aktivitet i form av träkol. Tyder på aktiviteter på platsen före bronsåldersboplatsen. Se dokumentationsmaterial för mera information.
338	Lager / Fyllning	Hål efter störar som stått i strandbrinken mot bäckravinen. Ett större antal hål inmätta, men efter undersökning återstår 3 ev. 2. Övriga är djurgångar

Område C Uppåkra 45

Kontextnr	Typ av kontext	Tolkning
200	Lager / Fyllning	Fyllning i nedgrävning ej grävd möjlig brunn
201	Lager / Fyllning	Brunn eller vattenhål i vilken hushållsavfall kastats. Uppfylld i omgångar med kulturlager. Rikligt med knytävsstora stenar i den nedersta delen av fyllningen och i botten kan peka på att den delvis varit stensatt. Flera stående fynd påträffades.
202	Lager / Fyllning	Stolphål efter takbärare troligen med stenskonig
203	Lager / Fyllning	Stolphål efter takbärare troligen med stenskonig
204	Lager / Fyllning	Stolphål efter takbärare troligen med stenskonig

205	Lager / Fyllning	Fyllning i tidigmodern ränna för dränering
206	Lager / Fyllning	Mindre stolphål möjligt hägn.
207	Lager / Fyllning	Ränna utan spår av stående stolpar. Grävd precis i gränsen mellan lerig och sandig alv. Fyllningens innehåll liknar de övriga fyllningar med träkol, vilket pekar på att det kan röra sig om en nedgrävning.
208	Lager / Fyllning	Lertäkt skuren av 209, vattenförande i botten
209	Lager / Fyllning	Lertäkt, skär 208
210	Lager / Fyllning	Stolphålsfyllning, möjligen efter lyftanordning till brunn
211	Lager / Fyllning	Fyllning i en förmodat historiskt dike
212	Lager / Fyllning	Oviss tolkning, möjligen någon form av väggränna

Område C Uppåkra 47

Kontextnr	Typ av kontext	Tolkning
0	Lager / Fyllning	Påfört som upphöjd plats för ett hus eller ett äldre marklager, som bevarats i en topografisk svacka som fanns under förhistorien
151	Lager / Fyllning	Spår efter bärande stolpe tak med eventuell stötta på norra sidan. Skiljer sig från 153
152	Lager / Fyllning	Spår efter en stolpe, eventuellt en stödstolpe ingående i väggkonstruktion
153	Lager / Fyllning	Spår efter bärande stolpe
154	Lager / Fyllning	Spår efter en stolpe anlagd på kulturlager. Djupet kan peka på takbärande funktion. Ligger bra till med 155. Kan vara bärande för en bjälke NÖ - SV.
155	Lager / Fyllning	Spår efter en stolpe, kanske hörande ihop med 153
156	Lager / Fyllning	Spår efter en takbärande stolpe
157	Lager / Fyllning	Spår efter en takbärande stolpe med stenskoning
158	Lager / Fyllning	Spår efter en takbärande stolpe
159	Lager / Fyllning	Spår efter en stolpe möjligen takbärande
160	Lager / Fyllning	Spår efter en stolpe
161	Lager / Fyllning	Störhål, kanske i väggkonstruktion tillsammans med 162
162	Lager / Fyllning	Spår efter en stolpe grävd genom kulturlager 0. kanske ingående i väggkonstruktion.

163	Lager / Fyllning	Förmodligen spår efter en sten då botten och sidorna verkade vara rundade
164	Lager / Fyllning	Spår efter en stolpe ingående i en konstruktion fortsättandes mot söder
165	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion. Tillsammans med 173, 166 m fl
166	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion ev tillsammans med 173
167	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion i vägg tillsammans med 171. Eller del i hägn med kontexter som kan vara äldre eller yngre än byggnaden
169	Lager / Fyllning	Stolphål eller hård, ej grävd
170	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion ev tillsammans med 164
171	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion eller hägn
172	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion eller hägn
173	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion
174	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion
175	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion
176	Lager / Fyllning	Möjlig hård eller ett större stolphål
177	Lager / Fyllning	Nedgrävning med fyllning, ränna/lertäckt/hård
178	Lager / Fyllning	Störhål, del i hägn
179		Första tolkning avfallsgrop, nedsänkt golv eller grav. Innehöll rikligt med Keramikskärvor, flintanslag och djurben. Senare tolkning av Anna Lagergren är att det rör sig om en \"offergrop\". Osteolog Lena Nilsson bestämde benen till får/get
180		Hård eller offergrop fynd av hästtand
182	Lager / Fyllning	Nedgrävning, ej undersökt. Möjligen lertäckt, stuka el dyl
183	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion, eventuellt med 182
184		Ränna, möjligen för en hård
185	Lager / Fyllning	Ränna halvmåneformad med två centrala större stenavtryck. Påminner om de som undersöktes i område G.

		I rännan kan resta stenar ha stått. Kan utgöra en del av en inhägnad runt en central plats
186	Lager / Fyllning	Ränna har ej samband med 185. Möjligen en avgränsning av odlade växter i anslutning till hus.
187		Sannolikt härd, kanske i byggnad
188		Nedgrävning med oregelbundna former kan peka på en lertäkt
189	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion med 159
190	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe, kanske ingående i huskonstruktion. Dock ej samma karaktär som de i sydväst liggande stolpparen, vilket kan peka på att det inte hade samma funktion eller tillhört en annan byggnad. Framträdde i det nedre skiktet av kontext 0
191	Lager / Fyllning	Spår efter en stör kanske ingående i huskonstruktion kan ha ett samband med 152 kanske som en del i en innervägg
193	Lager / Fyllning	Spår efter stolpe kanske i samband med 192
194		Stolphål ca 0,15*0,15 m i samband med huskonstruktion k195 m.fl, inre vägg i byggnad
195		Stolphål
196		Stolphål i samband med 151, 192, 198, hus
197		Stolphål i samband med 171, 196, 198, hus
198		Stolphål i samband med 171, 196, 197 hus
400		Grop ej grävd. Möjliga tolkningar lertäkt, stuka eller offergrop.

Område C Uppåkra 48

Kontextnr	Typ av kontext	Tolkning
0	Lager / Fyllning	Påfört som upphöjd plats för ett hus eller äldre marklager som bevarats i en topografisk svacka som fanns under förhistorien
199	Lager / Fyllning	Äldre markhorisont som bevarats i sänka

Område F

Kontextnr	Typ av kontext	Tolkning
115	Lager / Fyllning	Mindre stolpe stör på gravfält möjligen som gravmarkör
116	Lager / Fyllning	Ränna förmodligen kopplad till begravningsplatsen men förmodligen inte en grav.
117	Lager / Fyllning	Nedgrävning förmodligen inte en grav men ej vidare undersökt
118	Lager / Fyllning	Nedgrävning som kan vara en barngrav eller ett större stolphål. Det finns sten i fyllningen och den påminner om 121
119	Lager / Fyllning	Troligen ett stolphål, Liknar 116, men sotigare
120	Lager / Fyllning	Fyllning i mindre stolphål, ej undersökt
121	Lager / Fyllning	Grav med gravgåvor. Preliminär datering 100 - 200 f kr. Endast en mindre del undersöktes i syfte att fastställa i vilket skick som skelett och gravgåvor befann sig i.
122	Lager / Fyllning	Stolphål
123	Lager / Fyllning	Större nedgrävning möjligen ett nedsänkt golv.
124	Lager / Fyllning	Grav
125	Lager / Fyllning	Grav
126	Lager / Fyllning	Stör/stolpe
127	Lager / Fyllning	Stolphål
128	Lager / Fyllning	Stör eller stolpe, kanske hörande till ett hägn
129	Lager / Fyllning	Grav
130	Lager / Fyllning	Mindre ränna, eventuellt en avgränsning av gravområdet
131	Lager / Fyllning	Större nedgrävning, eventuellt en grav
132	Lager / Fyllning	Större nedgrävning eventuellt en grav.
133	Lager / Fyllning	Mindre nedgrävning eller stolphål
134	Lager / Fyllning	Mindre nedgrävning eller ränna
1000		Morän

Område G

Kontextnr	Typ av kontext	Tolkning
50	Lager / Fyllning	Fyllning i stolphål eller stenvtryck. Ingår i konstruktion med bl a 68, 67, 66, 65, 64

51	Lager / Fyllning	Grophus. Tolkningen baseras på den mycket plana botten samt i någon mån av form i plan. Fyllningen avviker något genom högre grad av humus samt frånvaro av bränd lera och keramik.
52	Lager / Fyllning	Stenavtryck, möjligen efter en gränssten
53	Lager / Fyllning	grund sänka eller stenavtryck. Det kan röra sig om en gränsmarkering för vång/teg
55	Lager / Fyllning	Stenavtryck med två mindre stenar i botten som tolkas vara placerade för stöd avjämning.
56	Lager / Fyllning	Flack nedgrävning, i vilken det stått en kluven stolpe. Även en mindre nedgrävning, smal och djup i den norra delen
57	Lager / Fyllning	Ränna som tillsammans med andra rännor i området bildar en oval avgränsning. Rännan skiljer sig från övriga genom kluvna stolpar som ej är vända inåt.
58	Lager / Fyllning	Förvaringsgrop. Använd i minst två skeden. Två lager i det övre av ren gul lera påförd som lock. Därunder keramik funnen i primärt läge längs kanten. I fyllningen 3 påträffades keramik som högst sannolikt är tidigneolitisk, samt vad som kan vara rester efter en lerskiva.
59	Lager / Fyllning	Flatbottnad nedgrävning som delvis undersöktes då det rådde tjäle fyllning som övriga fyllningar vilka innehåller TN keramik
60	Lager / Fyllning	Spår efter dubbelt stolphål. Tolkningen bygger på att det finns två rundade fördjupningar i botten
61	Lager / Fyllning	Nedgrävning med skörbränd sten vilket tolkas som en härd. Matlagningen har skett i gropan eller intill.
63	Lager / Fyllning	Sten satt i moränleran. Stenen kan antingen ha ingått i ett monument tillsammans med övriga stenavtryck/stenar eller haft en praktisk funktion på ett eventuellt "bytorg"
64	Lager / Fyllning	Förmodligen ett stenavtryck. Grävdes vid tjäle så att fyllningen inte gick att separera från omkringliggande moränlera
65	Lager / Fyllning	Stenavtryck. Tolkningen baseras

		på dess form, utseende samt avvikelse från intilliggande stolphålsfyllningar. Ej förhistoriskt
66	Lager / Fyllning	Spår efter stolphål som har ingått i en byggnad tillsammans med 64, 67, 68, 69 m fl
67	Lager / Fyllning	Spår efter ett stolphål, del i byggnad tillsammans med 64, 66, 68, 69 m fl
68	Lager / Fyllning	Spår efter ett stolphål som ingått i byggnad tillsammans med 64, 67, 66, 69 m fl
69	Lager / Fyllning	Spår efter stolphål ingående i stolpkonstruktion med 64 - 69, ej grävd på grund av frost
70	Lager / Fyllning	Stolphålsfyllning, ej grävd
71	Lager / Fyllning	Stolphålsfyllning, ej grävd
72	Lager / Fyllning	Ränna för stolpar (5 st). Av en del av stolphålen framgår det att stolparna varit kluvna. Rännan har en rak kant mot vilka stolparna tagit stöd och en släntad. Fyllningen innehåller hushållsavfall och träkol. Rännan med stolpar har tillsammans med andra rännor bildat en avgränsad yta som var halvcirkelformad runt en central halvcirkel.
73	Lager / Fyllning	Fyllning i ränna
74	Lager / Fyllning	Ränna med spår av stående konstruktion i form av mörkare fyllningar
75	Lager / Fyllning	Ränna för att sätta ned kluvna stolpar i. Tycks ha samband med ränna 72 som uppvisar samma karaktär. Ingår i en halvcirkelformad avgränsning runt en central halvcirkelformad ränna.
76	Lager / Fyllning	Stenavtryck efter en sten som kan ha ingått i ett monument, kanske på en central del av en boplat.
77	Lager / Fyllning	Stenavtryck efter en sten som kan ha ingått i ett monument. Enstaka mindre marksten ca 0,10 m, som kan vara del av packning runt stenen
78	Lager / Fyllning	Stenavtryck ej grävd
79	Lager / Fyllning	Nedgrävning övre fyllning går ej att skilja från moränen med den nedre innehåller träkolsprickar. En 0,3 x 0,2 m stor röd sten placerad i botten
81	Lager / Fyllning	Stenavtryck

83	Lager / Fyllning	Stenavtryck, något osäkert
85	Lager / Fyllning	Stenavtryck
86	Lager / Fyllning	Rännliknande nedgrävning i moränleran som var djupare i den NÖ hörnet, ca 0,24 m. Det kan utgöra spåren efter en stenpackning i rännans ändar, där stolpar eller stenar kan ha stått. Fynd av tunnackig skivvaxa, flintavslag
88	Lager / Fyllning	Stenavtryck som kan vara del av monument. Förekomst av skörbränd sten pekar på en eldstad i dess närhet.
89	Lager / Fyllning	Stenavtryck eller nedgrävning. För stenavtryck talar förekomsten av mindre stenar som tjänat som stöd för en större sten i vält läge, vilket förekommer i sammanhang med storstensgravar. De avlånga nedgrävningarna kan utgöra spår efter bruk av hävstånger. Ett fynd av en löpare talar emot detta. Frånvaro av bränd lera och keramik indikerar att det inte rör sig om boplotsaktiviteter i området.
90	Lager / Fyllning	Stenavtryck som kan vara del av monument. Förekomst av träkol pekar på en eldstad i dess närhet.
91	Lager / Fyllning	Stolphål med spår av kluven Stolpe, i form av mörkfärgningar
94	Lager / Fyllning	Fyllning i stenavtryck, ej undersökt
95	Lager / Fyllning	Stenavtryck, ej undersökt
96	Lager / Fyllning	Fyllning i stenavtryck, ej undersökt
97	Lager / Fyllning	Fyllning i stenavtryck, ej undersökt
105	Lager / Fyllning	Ränna grävd för att ställa stolpar i. Tolkningen är tveksam då inga tydliga spår av stolpnedgrävning finns. Tolkningen bygger på läge och fyllningskaraktär.
108	Lager / Fyllning	Fyllningar i grund nedgrävning. Den äldre kan utgöra ett stenavtryck som skärs av en grund grop. TN keramik i den yngre fyllningen.
150	Lager / Fyllning	Fyllning i grop ej undersökt

Arkeologiska arkivrapporter från Lund har övergått i serien Kulturmiljörapporter fr.o.m. 2013.
I serien Kulturmiljörapporter har utgivits:

2018

- 2018:1 Kv. Klockaren 19, Dalby. Fornlämning 40:1, Dalby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2017. Mattias Karlsson.
- 2018:2 Falsterbo 2:25 – Kyrkogatan, Falsterbo. Fornlämning 15, Falsterbo socken, Vellinge kommun, Skåne. Arkeologisk undersökning 2016. Ivan Balic.
- 2018:3 Fjärrvärme mm i Lunds kommun, Skåne. Arkeologiska förundersökningar 2012-2013. Aja Guldåker.
- 2018:4 Hunehals borg, Hanhals 4:31, fornlämning Hanhals 71:1, Hanhals socken, Kungsbacka kommun, Halland. Forskningsundersökning 2016.
- 2018:5 Kv Toppen 14, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2017. Aja Guldåker.
- 2018:6 Kv Gråbröder 16, Lund. Fornlämning 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning 2015. Ivan Balic.
- 2018:7 Coyetgården och Stinsbostaden i Åkarp, Staffanstorps och Burlövs kommuner, byggnadsdokumentation 2017-2018. Henrik Borg och Carita Melchert
- 2018:8 Kv Domkyrkan 2 – Krafts torg, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2015-2016. Gertie Ericsson.
- 2018:9 Innerstaden 2:1 - Stortorget, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning 2015. Gertie Ericsson
- 2018:10 Arkeologisk utredning steg 1 inför fördjupad översiktsplan för Lund Sydväst (Källby), Lunds kommun, Skåne län. 2017. Jan Kockum och Johan Wallin.
- 2018:11 Kv Brunius 18, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk kontroll/undersökning 2016. Gertie Ericsson.
- 2018:12 Kv Tegnér 1, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2015 och geoteknisk undersökning 2016. Gertie Ericsson.
- 2018:13 Lunds domkyrka, kv Domkyrkan 1, fornlämning Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Geoteknisk undersökning 2016. Gertie Ericsson.
- 2018:14 Dalby 90:1, fornlämning Dalby 40:1, Dalby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2018. Jan Kockum.
- 2018:15 Svanelucky 3, Astrografhuset, Lunds kommun, Antikvarisk medverkan 2015-2018. Carita Melchert och Erik Blomqvist.
- 2018:16 Galgevången 1:20, S:t Jörgens park, fornlämning Lund 50, Lunds stad och kommun, Skåne län, arkeologisk undersökning 2016. Jan Kockum.
- 2018:17 Södra stambanan, delen Flackarp-Arlöv, Uppåkra socken, Burlöv och Staffanstorps kommuner, Skåne län. Arkeologisk utredning och förundersökning 2016. Ivan Balic.